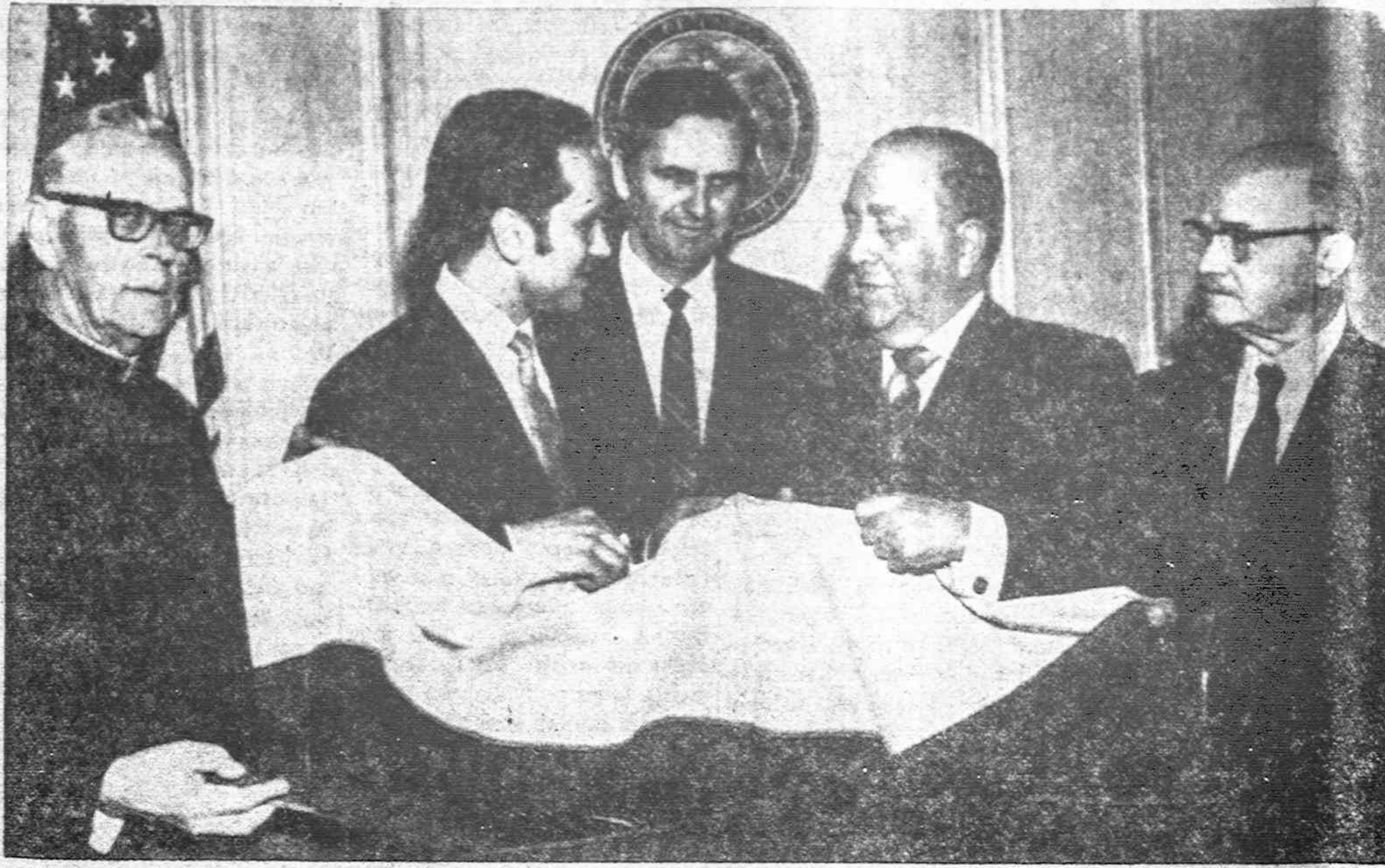

JAV NEPRIPAZISTA LIETUVOS PAGROBIMO

Iteikiama Lietuvos vėliava mūrui Richard J. Daley. Iš kairės į dešinę — Chicago Lietuvos Tarybos Valdybos nariai: vicepirmininkas kun. Adolfas Stašys, pirmininkas Rimas Staniūnas, sekretorius Povilas Kilius. Mėras Daley, Lietuvos Generalinis Konsulas Petras Daužvardis.

SOVIETŲ GYVENTOJŲ NUSIVYLIMAS IR NEPASITENKINIMAS NESILPNĖJA

Pogrindžio kovotojų ryžtas stiprėja

Sovietuose sklaidžiama pogrindžio spauda toliau skelbia žmogaus teisių pažeidimo atvejus. Jau pasirodžiusi nauja "Dabartinių įvykių kronika" laida, su praėj. metų spalio 31 d. data ir Vakarus pasiekusi tik šių metų pradžioje liudija: pogrindžio spauda Sovietų Sąjungoje ne silpnėja, bet, priešingai, rodo stiprėjimo žymių.

Vakaruose, kaip pastebi "The Christian Science Monitor" atstovas Paul Wohl (sausio 13 d.), naujoji "Kronikos" laida atskleidžia visą eilę pavyzdžių, rodančių, jog kovotojai dėl žmogaus teisių ir prieš totalitarinį režimą Sovietuose veiksmingai reiškiasi ir jų ryžtas gal didesnis, kaip anksčiau.

Patiriama, kad Sovietijoje pasitaiko ir nepaprastai ryžtingų, net desperacijai artimų, nepasitenkinimo režimu, aprašų. Pvz. skelbiama, kad vienas sovietų pilietis susidėjo ties Leningrado paminklu Leningrade.

Minėtoji "Kronika" savo paskutinėje laidoje pateikia keletą, Sovietijos pogrindžio susijaušinimą kėlusius, atvejus. Štai, M. Jakubovskio, buvusio sovietų A. Tarybos prezidento pirminko A. Mikojano artimo bendradarbio atvejis: jis jau pensininkas, gyvena senelių prieglaudoje Karagandoje, Kazachstano respublikoje. Saugumo organai randa jo rankraščius ir 1968 m. jam buvo ruošama byla, bet, Maskvai įsakius, ji neįvyksta. Matyt, įsikūso buvęs Jakubovskio "bosas" — Mikojanas. Tačiau, kai Jakubovskis nuo 1932 m. pateko į priverčiamųjų darbų stovyklą ir ten buvo penkerius metus, Mikojanas nė piršto nepajudino.

Kitas atvejis, tai Aleksejus Levitino-Krasnovo vargai. Jis, buvęs matematikos mokytojas, vėliau virto publicistu religiniais klausimais. Jis skelbia "krikščioniškojo socializmo" sampratą. Nemaža Krasnovo knygų bei brošiūrų pasklidę Sovietijos pogrindį.

Krasnovas, drauge su istoriku Petru Jakiru, 1937 m. sušaudyto generolo sūnumi ir matematiku Jesenu Volpin, žinomo poetu (nusišovusio 1925 m.) su-

numi yra pogrindžio grupės — "Pradininkų" (Iniciatininkai) narys. Dabar tos grupės nariai "Kronikoje" paskelbė laišką, kuriuo ginamas Krasnovas, pernai rugšėjo 12 d. suimtas. Jie skelbia: "Laisvė yra nedalomą, negali būti religinės laisvės, jei grubiai sutripiamos žmogaus laisvės..."

Nepasitenkinimas Sovietų Sąjungoje yra palietęs ir karinius sluoksnius. Tai ypačingai vykdo sovietinį režimą.

Pogrindžio leidinyje nurodoma į jauno inžinieriaus M. S. Rižniko atvejį: jis protestavo prieš, jo nuomone, neteisėtą antrą šaukimą į kariuomenę ir dėl to pernai, spalio 13 d., Noginskio mieste jis buvo nuteistas stovyklos bausme iki 18 mėnesių. Maj. G. Altunian pernai liepos 11 d. buvo suimtas, nes buvo įtartas turįs ryšius su "Pradininkais". Majoras buvo išmestas iš partijos ir atleistas iš darbo. Tardytojas Altunianą apšaukė "Gyvenimo atmata, purvą..."

"Kronikos" 10-me numeryje pateiktą daugiau smulkmenų apie pernai suimtus tris vyresnius Baltijos povandeninio laivyno karininkus — Gavrilovą, Kozirevą ir Paramonovą. Jie buvo kaltinami įkūrę sąjungą kovai dėl politinių teisių. Saugumo įstaigos patyrusios, kad kariai turėjo ryšius su Baltijos miestais Talinu ir Ryga, be to, ir su Leningradu, Maskva, Baku ir Chabarovsku.

Pagaliau, naujoje pogrindžio leidinio laidoje įdėta čeko Františko Krieglilio kalba, pasakyta partijos centro komiteto posėdyje, lenko filosofo prof. L. Kolkowskio mintys ("Socializmas, tai bendrija, kur geriausia sekasi tokiam piliečiui, kuris neturi jokios nuomonės"), dar pa-

Sugrįžo iš "rojaus"

SAINT JOHN. — Per Kanadą į Kubą išvyko kubiečių laivų dar apie 500 jaunų amerikiečių, kurie sudarys brigadą Kubos cukraus nendrių laukuose derliui nuimti. Be amerikiečių Kuboje dirba grupė iš šiaurinės Korėjos ir iš Š. Vietnamo.

Tuo pačiu laivu "Luis Arcos Bernes" iš Kubos sugrįžo virš 200 amerikiečių. Jie pasakoja apie "nepaprastą patyrimą". Kaldę dieną amerikiečius aplankęs pats Fidel Castro. Amerikiečiai už savo darbą nieko negavo. Jiems tik buvo paskalauti smegenys, parodant, kaip gražiai gyvena "komunistiniam rojui" žmonės. Naują grupę suorganizavo kolegijos instruktorius iš New Yorko Bruce Jacobs.

Komunistai siūlo deryboms sąlygas

BONA. — Vakarių Vokietijoje paskelbė Rytinės Vokietijos prezidento Stoph laiško turinį. Komunistų premjeras pasiūlė susitikti su kancleriu Brandtu ateinančią ketvirtadienį, 11 val. ryto Rytų Vokietijos Ministrų kabinete rūmuose. Savo laiške Stoph sako, kad deryboms galima tik apie normalius, lygiateisius santykius, pagrįstus tarptautinio pripažinimo principais, teritorinių teisių gerbimu, nesikišimu į vidaus reikalus, suvereninių teisių lygybę.

Bonos vyriausybės kalbėtojas Ahlers pareiškė, kad jei komunistai nori kalbėti tik apie pripažinimą, tai nėra ko derybų pradėti. Kancleris Brandtas siūlė pradėti derybas be jokių sąlygų, apribojimų ar darbotvarkių.

skelbti dokumentai apie vokiečių-sovietų sutartį ir įdėta "Rusijos, Ukrainos ir Pabaltijo demokratų programa". Yra ir knygų vertinimo skyrius.

"Kronikai" pastoviai pasirodant ir jai plintant, tai tegali džiuginti — tai reiškia, kad nepasitenkinimo apraiškos Sovietuose anaiptol nesilpnėja. (E)

Eltos biuleteniai

Eltos biuleteniai šešiomis kalbomis leidžiami įvairiose pasaulio dalyse. New Yorką jau pasiekė, šių metų sausio mėn. laidos, biuleteniai: Elta-Pressedienst, vokiečių kalba, jo turinys: apie New Yorką įvykusį Vli-ko seimą, Lietuvos kunigų memorandumo tekstas, pluoštas žinių iš okup. Lietuvos gyvenimo — komentuojami sovietų biuleteniai Pabaltijo respublikoms, rašoma apie sovietų šaltinių beveik nutylėtą Baltijos jūros audrą bei laivų nelaimes.

Eltos biuletenį, prancūzų kalba, rašoma apie "Sovietų agresoriaus sampratą ir Europos saugumą", apie JAV ir Kanados pareiškimus Pabaltijo klausimu, nurodoma į Bažnyčios padėtį Lietuvoje, paminima A. Stulginskio mirtis, be to, rašoma apie M. Chagalį ryšius su Lietuva ir kt.

Eltos biuletenis ispanų kalba, šių metų 1 nr. (sausis-vasaris) skelbia medžiagą apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, apie tai, kaip "Pravda" puolė "nacionalizmą" Lietuvoje, apie Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje, sovietų politinius belaisvius ir kt. Eltos biuletenių adresai: vokiečių kalba, — Elta Pressedienst, 8 Muenchen 15 Mitterstr. 1-2 II b. Uni-Servo, prancūzų kalba, — Elta — 17, avenue de la Tourelle 94, Parc St. Maur, ispanų kalba, — Elta — Pasaja Francisco Cuneo 2745, Buenos Aires (8) Argentina. (E)

Indijoje pradingo sovietų diplomatas Juri Bezmenov. Gandai sako, kad jis pabėgo į JAV ambasadą. Kiti kalba, kad jis slapstosi Kinijos ambasadoje. Indijos policija paskyrė 240 dolerių premiją tam, kas išaiškins, kurs dingo Maskvos diplomatas.

Pentagono užpirkimai Texas valstijoje, pasitraukus prezidentui Johnsonui sumažėjo beveik 40%. Pentagono statistika nurodo, kad per pirmus 6 mėnesius prez. Nixono administracijos Texas užsakymai sumažėjo 1.3 bil. dol.

Arabai planavo pagrobti lėktuvą

BONA. — Vakarių Vokietijos policija, vedama kvotą dėl arabų grupės užpuolimo Muencheno aerodrome prieš grupę žydų lėktuvo keleivių, nustatė, kad arabai planavo Izraelio lėktuvą pagrobti. Pas suimtus arabus rasti du atsisaukimai į lėktuvo keleivius, Anglų kalboje parašyti, tie atsisaukimai pasirašyti Palestinos išlaisvinimo akcijos grupės, 112-to vieneto.

Atsisaukimus arabai turėjo perskaityti jau pagrobta lėktuve. Jiems nepavykus nepasitebėtiems į lėktuvą, arabai metė granatas ir pradėjo šaudyti į lėktuvo keleivius. Tame apšaudyme vienas buvo užmuštas ir vienuolika sužeisti.

Gavėnios žygis

WASHINGTONAS. — Apie 100 pacifistų, jų tarpe nemažai įvairių tikėjimų kunigų bei žydų rabinų, pradėjo neįprastą gavėnią. Pelenų dieną jie suvegino, vadinamus, priešpaudos simbolius: vyriausybės formos pajamų mokesčių formas, vairavimo leidimą, kariuomenės kortelę, dolerį, Dow chemikalų įmonės dokumentą ir tais pelenais pasitėpė sau kaktas. Dabar seka 75 dienų protesto žygis.

Si grupė, kovojanti prieš karą Vietname, pasnikaus, giedos, skaitys poeziją ir vaikštines gatvėse su plakatais prie Baltųjų Rūmų. Šiai demonstracijai vadovauja metodistų kunigas ir rabinas.

JAV ambasadoriaus vizitas Rumunijoje

WASHINGTONAS. — Amerikos ambasadorius Prancūzijoje Sargent Shriver vakar išskrido iš Paryžiaus į Bukareštą, kur jis kartu su žmona ir dviem vaikais viešės kelias dienas. Nors šis ambasadoriaus vizitas yra privatus, manoma, kad jis susitiks su Rumunijos vyriausybės pareigūnais, gal ir su prezidentu Nicolae Ceausescu.

Valstybės departamentas patarė, kad ambasadoriaus vizitas nėra oficialus. Ambasadorius užsukąs kelioms dienoms ir į Vengriją.

KAIRAS. — Egipte šimtai tūkstančių žmonių demonstravo reikalaudami, kad vyriausybė atkeršytų Izraeliui už paskutinį lėktuvų puolimą prie Kairo, kur žuvo 70 civilių. Egipto lėktuvai bandė pulti Izraelio pozicijas Sinajuje, tačiau vienas lėktuvas buvo numuštas — Suchoj-7 bombonešis.

ROMA. — Šeštadienį Italijoje streikavo transporto darbininkai. Keliai buvo užsikimšę automobiliais, nes visos viešosios susiekimo priemonės sustojo 24 valandoms.

LAS VEGAS. — Dr. Edward Teller, branduolinės bombos kūrėjas, pareiškė LAS Vegas Prekybos Rūmų susirinkime, kad Amerika atsieikia nuo Sov. Sąjungos branduolinių bombų gamyboje. Sovietai galį įsigyti tokią persvarą, kad jų pirmas smūgis Amerikai būtų toks stiprus, kad po jo Amerika nebegalėtų duoti atkirties.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS ROGERS PAREIŠKIMAS LIETUVOS ATSTOVUI

DEAR MR. CHARGE d'AFFAIRES:

On behalf of the Government and people of the United States, I am very pleased to convey to you best wishes on the fifty-second anniversary of Lithuanian independence.

The long and courageous struggle of the Lithuanian people against alien rule culminated happily in 1918 with Lithuania's Proclamation of Independence. When their independence was extinguished by the forcible incorporation of their country into the Soviet Union in 1940, the Lithuanian people faced this new time of hardship with the same patriotic determination to preserve their distinct culture and national consciousness which had characterized their earlier efforts to achieve freedom.

Americans sympathize deeply with the Lithuanians' desire to determine their own destiny. By its policy of non-recognition of the Soviet Union's forcible incorporation of Lithuania, the United States Government affirms its continuing belief in the right of the Lithuanian people to self — determination.

Sincerely yours,

William P. Rogers

SEPTYNIŲ AGITATORIŲ TEISĖJAS NEUŽMIRŠO VISŲ TEISMO IŽEIDIMŲ

ČIKAGA. — Septynių agitatorių teismas išklaušė kaltinamųjų gynėjų ir prokuroro baigiamųjų pareiškimų, išklaušė teisėjo Hoffmano nurodymų jury kimisijai ir jury užsadarė viešąjį svarstyti ar kaltinamieji kalti, ar — ne. Jiems pradėjus svarstyti teisėjas Hoffmannas atsisuko į kitą reikalą — į teismamųjų elgesį teismo salėje. Teismui prasidėjus rugšėjo 24 d. kiekvienas teisme pasakytas žodis buvo stenografistų užrašytas. Teismo eigos užrašų susidarė virš 22,000 lapų. Teisėjas lengvai surado kada ir kas jį, federalinio teismo teisėją įžeidė. Jis rado daug atvejų, kada kaltinamieji vadino teisėją: rasistu, fašistu, kiūle, neužauga ir panašiais žodžiais.

Komunizmas — visos žmonijos priešas

Pavergtos Europos Tautos, jų organizacija New Yorke (A. C. E. N.) sausio 23 d. sukvietė nepaprastą visumos susirinkimą Azijos tautų laisvės dienai paminėti. Tą dieną, prieš 16 metų, 1954 m., 22,000 šiaurės Korėjos ir kom. Kinijos belaisvių atsisakė grįžti į jų kilmės kraštus, nes juos valdė komunistai. Tie belaisviai pasiryžo pasilikti laisvoje Korėjos dalyje.

PET susirinkime dalyvavo visų 9 kraštų delegacijų nariai ir būrelis svečių. Susirinkimą atidarė PET pirmininkas A. Berzinš, pasveikinęs ir pakvietęs į prezidentūmą tris Azijos kraštų atstovus — diplomatus Jungt. Tautos: tautinės, laisvos Kinijos atstovo J. Tautose pavaduotoją, ambasadorių Chun Ming Chang, Vietnamo respublikos stebėtoją J. Tautose amb. Nguyen Huu Chi ir Korėjos stebėtoją J. Tautose pavaduotoją, ministrą Chul Nam.

Pirmininkas Berzinš buvo nurodęs į tos laisvės dienos Azijoje reikšmę visai žmonijai, gi trys Azijos kalbėtojai — diplomatai pažymėjo, kad komunizmas — tai bendras Azijos ir Europos tautų priešas. Kaip nurodė Kinijos atstovas, netiesa, kad komunizmas keičias savo spalvą ar kad jis negresia pasaulio taikai. P. Vietnamo atstovas teigė, kad komunistų taktika bei priemonės įsigalėti — visur vienodos. Azijos atstovai savo kalbose pabrėžė, žiną, kas yra laisvė ir kaip ji visiems brangi. Korėjiečiai nurodė, kad JAV vedamas karas Vietname nėra JAV imperializmo karas, bet kova prieš komunistų tyroniją.

Dar kalbėjo vengras, buvęs generolas, dabar dėstytojas New Yorko kolegijoje, Kiraly. Jis pažymėjo, kad dar 1950 metais

Teisėjas Hoffmannas už teismo paniekimą nubaudė David Delinger už 32 atskirus įžeidimus dviem metais, penkiais mėnesiais ir 16 d. kalėjimo. Rennie Davis už 23 įžeidimus gavo du metus, vieną mėnesį ir 14 dienų. Thomas Hayden už 11 atvejų — 14 mėn. ir 14 dienų. Abbie Hoffman gavo aštuonis mėnesius kalėjimo.

Paskelbus šiuos teisėjo sprendimus, teismo salėje kilo triukšmas. Kaltinamųjų giminės pradėjo kelti triukšmą ir buvo išmesti iš salės. Kaltinamųjų gynėjas Kunstler ėmė verkti ir reikalauti, kad teisėjas ir jį siųstų į kalėjimą. Teisėjas atsakė, kad jo klausimas bus sprendžiamas kitą dieną. Atrodo, kad kaltinamieji nesitikiėjo tokio griežto teismo sprendimo. Bylai prasidėjus jie dažnai juokaudavo, elgėsi lyg teatre, tačiau paskutiniame dienos šis geras ūpas pradingo, o išgirdę apie bausmes, kaltinamieji pamatė, kad jokios "revoliucijos" teisėjo nepaveiks ir jų neišgelbės.

Teisėjas Hoffmannas, kalbėdamas jį jury komisijos narius nurodė, kad jų pareiga yra nuspręsti, ar kaltinamieji lauzė įstatymą, atvažiuodami Čikagon kelti riaušių, kurios sutrukdė demokratų konvenciją. Komisija neturinti kreipti dėmesio į kaltinamųjų rūbus, plaukus ar elgesį teisme. Komisijos uždavinys tik atsakyti į tą vieną klausimą, ar jie skatino, drąsino, organizavo, kurstė, dalyvavo riaušėse, kur buvo smurto veiksmų.

Jury komisiją sudaro 10 moterų ir du vyrai. Jie viešbutyje uždaryti jau nuo spalio 1 d. Kiekvienas gauna į dieną po 25 dol. Teisme buvo išklaudyti 77 prokuratūros liudininkai ir 113 gynėjų liudininkų. Jei kaltinamieji bus rasti kalti, jie gali gauti iki 10 metų kalėjimo.

Maskvos komunistai jau ruošė planus užimti Jugoslaviją ir Graikiją. PET susirinkime priimta atitinkama deklaracija.

IS TIKRŲJŲ - KUR MES STOVIME?

Abu dienas, "Draugas" ir "Naujienos", vasario 10 dienos laidoje paskelbė tą patį žinutį: JAV LB-nės Kultūros Fondo valdyba praneša, kad "Gimtoji Kalba" sustojo ir daugiau nebeleis. Priežastis — nesurastas redaktorius. Suinteresuotieji "GK" komplektą sudarymu (paskutinis Nr. 1-2 (39-40) 1968 m.), arba turį paklausimų, prašomi kreiptis adresu: J. Slajus, 604 So. Talman Ave., Chicago, Ill., 60632.

Žinodami Anatolijų Kairį, Kultūros Fondo Valdybos pirminką, rašytoją, dramaturgą, nusikynusį ne vieną premiją už savo kūrybą, nedrįstume suabejoti jo nuosirdžiu noru "Gimtoji Kalba" redaktorių rasti. Nė mažiausio užmetimo jam ir visai valdybai.

Kaip žinome. Kultūros Fondo glaudžiai bendradarbiauja ir surištus su švietimo Taryba.

Švietimo Tarybos žinioje randame ne tik jos padalinius, švietimo Komisijas, bet ir Lietuvių Mokytojų Sąjungas, ir t. t. Taigi, reikia galvoti, jog švietimo Tarybai būtų daug lengviau tokių redaktorių rasti. Negi neatstie rastų iš mokytojų liuanistų tarpo nė vienas, sutinkas tą labai gyvybiškai svarbų darbą dirbti?

Švietimo Taryba per savo mokytojų tinklą galėtų rimtai pasižiūrėti.

O "Gimtoji Kalba" yra neišpasakytos vertės. Ja naudojasi rašy periodinei spaudai, ja naudojosi beletristai ir gal net poetai, ja naudojosi visi, kam rūpi savos kalbos tobulumas.

Ypač labai ir labai "Gimtoji Kalba" reikalinga jaunesniosios kartos mokytojams, atėjusiems ar ateisiantiems į lietuviškas mokyklas. Per daug aišku, kad patys jaunesni mokytojai savo žinių krūvinių negali per daug didžiuotis. Ir tai nebūtų nuostabu, nes Lietuvos institutas, kad ir kaip stipriai ar stengiasi, negali pajėgti jaunimą vispusiškai paruošti. Kuris per trumpas, žinoma, jis prie dabartinių sąlygų ir neįmanoma daugiau plėtoti, — taigi, būtina parama iš šalies.

Jaunasis lietuvis mokytojas pamatų, nori ar nenori, bus priverstas stoti senųjų vieton ir eiti jų keliu. Juo to jaunimo mokytojo lietuvių kalbos mokėjimas bus geresnis, juo ir jo mokiniai daugiau žinių pasisems.

Ir ne tik švietimo Taryba. Kiekvieno, "Gimtosios Kalbos" svarbą sukrantantis, pareiga būtų prašyti, kelti klausimą viešai.

Būtų ne pro šalį, jog ir jaunieji mokytojai patys atsiliptų. Juo daugiau norinčių, juo lengviau klausimas gali būti teigiamai išspręstas.

Jau daug ką praradome. Berniukų gimnazija, kai kuriuos choras, net ir tautinių sokių grupės, — negi turėtume prisipažinti, prilipti liepto galą, arba netoli to esą?

Kada skaitome spaudoje apie visokius ruošiamus "snapoziumus" santykių su tauta ar okupantu klausimais, remiančiais savo tikslą tuo gražiu "kur mes šiandien stovime", išsimuša atsakymas. Tokiais "snapoziumais" (jau ir lietuvišką tikrą pavadinimą užmiršome) kažin, ar ką gera atsieksime. Tik leidžiamieji vadinamiems "bendradarbiautojams" tarti savo mintis, kurios įgalina suklaidinti tokių pokalbių dalyvius.

Santykis yra nustatytas Lietuvos Laisvinimo Veiksnių ir PLB Clevelande. Jis nėra pakeistas, priešingai, esant progai, viešai dar paryškiamas. Tuo turėtume ir remtis. Veiksniai atstovauja mus.

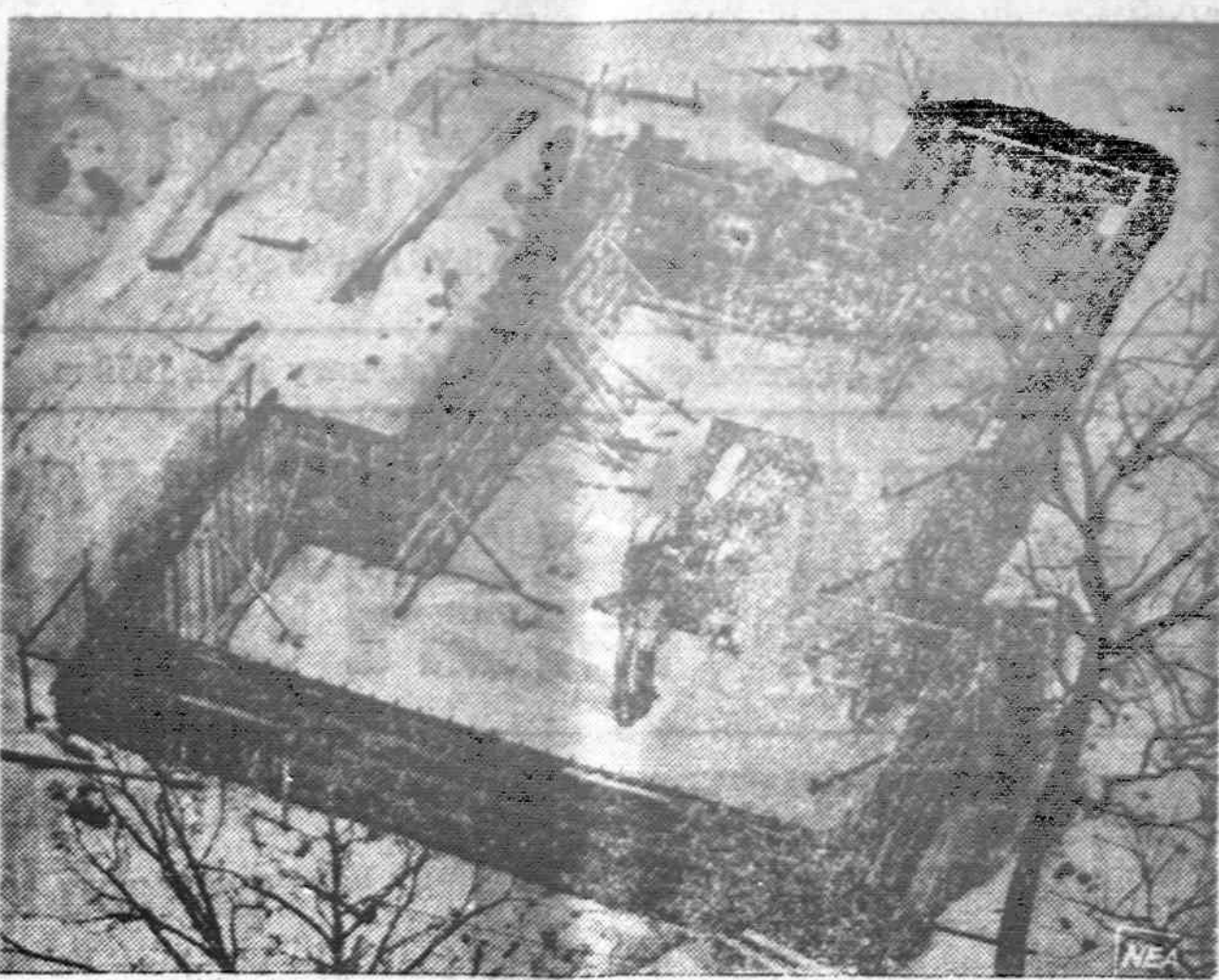
Idomu, ką darytume, jeigu tektų atsisėsti tų veiksmų kėdėje? Ir kaip elgtumėmės?

Is to kyla klausimas, ar reikalinga tautinė drausmė? Ar galime eiti kiekvienas savo keliu, kaip mums atrodo?

Taigi, "kur mes stovime" politinė prasme, arba kur privale tume stovėti, klausimą spresti ne mūsų pareiga. Mūsų pareiga spręsti klausimą "kur mes stovime" tautinio išlikimo prasme. Šis klausimas visur ir visuomet turėtų būti gildinamas. Štai, kokiam tikslui galėtų būti šaukiami susirinkimai ir pokalbiai.

Jeigu neišlaikysime savo tautinės bendruomenės, mirsime.

Kaip Laisvinimo Veiksniai atsakingi už paversto krašto reikalus: kaip galima daugiau pirmtų diplomatų ir politikų tarpe Lietuvos bylą (čia kartu stovi ir nepriklausomos Lietuvos diplomatinė tarnyba), taip Lietuvių Bendruomenės pagrindinis rūpestis buvo ir pasilikti tautinis išlikimas. Tik rastume tam tikrą skirtumą tarp Laisvinimo Veiksnių ir Lietuvių Bendruomenės: Laisvinimo Veiksniai nėra ir negali būti pajėgūs, kaip kas kiniai daugiau žinių pasisems. Lietuvos byla priklauso nuo tarptautinės politikos. Veiksniai rūpinasi, kad Lietuvos vardas ir jos dabartinė padėtis būtų ke-

St. Louis, Mo. statybos bendrovės darbininkai, truputį paraudę iš gėdos, suka galvą, kaip čia įvykdyti, kad išliktų cementinės sienos namo rūsiui, viduje liko traktorius.

liama, kur tik galima. O Lietuvių Bendruomenė gali viską. Ji nepriklauso nuo tarptautinės politikos. Ji, Bendruomenė, gali dėti (ir privalo) visas pastangas, kad tik mūsų tautinė grupė viename ar kitame krašte išsilaikytų.

Jeigu Lietuvių Bendruomenė eity politikinius reikalus, be abejonės, jos pagrindinis tikslas gerokai nukentėtų. Žinoma, būtų neteisinga tarti, kad Bend-

ruomenė neprivalo galvoti apie Lietuvos laisvinimą. Tas būtų netikslu, nes LB sudaro lietuvių, o kiekvieno lietuvių pareiga kovoti už savo krašto laisvę. Ta pareiga kaip tik ir turėtų reikštis pritarimu ir pagalba Laisvinimo Veiksniams.

Tikrai, verta pasvarstyti: kur mes stovime? Ar tikrai esame pasirošę kovoti už savo krašto laisvę ir tautos išlikimą? Kiekvienas savo vietoje.

KADA MINĖSIME ROKISKIO GIMNAZIJOS SUKAKTĮ

Kada minėsime? Kokią sukaktį?

Aišku, manėme apie 50-ties metų, apie vadinamą aukštinę sukaktį, kurią jau paminėjo ir Telšiu, ir Prienų, ir kelių kitų gimnazijų ištikimi auklėtiniai.

Tai kaipgi su Rokiskiu? Šita tema, kaip kaulas gale gerklės, stovi jau antri metai. Ponia A. E., kilimu ne rokiškietė, bet Rokiskio Tumo-Vaižganto vardo valstybinėje gimnazijoje trejetą metų mokytojaviusi ir Rokiskį bei rokiškus pamilusi, kada tik Čikagoje susitikame, kada tik kokių laikėlių apsiukeičiame, vis primena, kad gimnazijos sukaktis būtinai turi būti paminėta. O prieš metus gavau laiška, iš buvusio bendramokslio, Rokiskio gimnazijos auklėtinio Raimundo M., irgi iš Čikagos. Visas laiškas apie gimnaziją, apie sukaktį. Imkis, sako, iniciatyvos, eik į spaudą. Del iniciatyvos, tai, nežinau, gal įsisteisti, ar juokais nuleisti. Juk rokiškiečių pilna Amerikoje, Australijoje, o ir Vokietijoje dar yra likusių. Tokių, kurie nuo pirmos iki paskutinės klasės gimnazijoje mokėsi, ją baigė. Yra, berods, pirmos laidos abiturientų ir tai redakcijose dabar sėdinčių. Tai ir laukiau, kad tikrai kuris garsus rokiškietis pasiskardens, iniciatyvą parodys. Tuomet jau kibtume visi. Bet — mirtina tyla iki šiol. Turtum Rokiskio gimnazijos visai nebūtų...

Vieną aukštinę progą pradelėme, pravėmėme visi. Pirmenybe Draugas nepasinaudojo, nors, šiuo atveju, pirmenybė jam tikrai priklausė. Jau dabar reikala tikrai privalau kelti, nes tie treji ar ketveri metai irgi greit prabėgs.

Kodėl treji ar ketveri dar? Nagi, kitaip nebeišvengia. Tik pažiūrėkime, ką Lietuvių Enciklopedija (25-tam tome, 411 p.) rašo:

"(Rokiškio) Saulės gimnazija) įkurta 1918 klebono kun. M. Jankausko pastangomis ir grafo Przedzieckio parama, kuris jai davė patalpas ir aprūpino kuru. 1918 VIII buvo paskelbtas egzaminai į 3 pirmąsias klases, į kurias juos išlaikė apie 150 kandidatų. Iš pradžių ji buvo progimnazija, nors jau 1919 rudenį pradėjo veikti ir V klasė. Pilna gim. ji tapo 1924 ir 1925 išleido pirmą abiturientų laidą. Vėliau ji buvo suvalstybinta. 1931 pastatyti gimn. nau-

jieji rūmai..." ir t. t. Facitavau tiek, kiek buvo būtina. Jau čia galiu atitaisyti vieną klaidą ir vieną nutylėjimą. Naujieji rūmai buvo pastatyti 1930 m. vasarą, nes 1930 m. rudenį aš ten pradėjau mokyti. Tiesa, dar buvo visai neužbaigta, tad gal ir oficialaus atidarymo tais metais nebūta, bet pamokos ėjo abiejuose aukštuose, visose klasėse. Ir nutylėta, kad suvalstybinus ji gavo Juozo Tumo-Vaižganto vardą. Negaliu pasakyti tiksliai, kuriais metais, bet mano atmintį tik tas vardas ir pasiliekę. Dabar jau yra kitaip, bet apie tai vėliau.

Broniaus Kviklio "Mūsų Lietuvos" II tome, 143 p. skaitome: "Nepriklausomos Lietuvos laikais Rokiskyje buvo šios įstaigos bei įmonės: gimnazija buvo įkurta 1918 m., iš pradžių 'Saulės' draugijos, vėliau valstybinė; 1925 m. ji išleido I-ją abiturientų laidą; 1931 m. jai buvo pastatyti gražūs rūmai". Čia aiškiai pasinaudota LE minėta ištrauka, pakartojant ir tą patį naujų rūmų pastatymo klaidingą datą (kad naudotasi LE ir visomis LE klaidomis, toliau aišku ir iš LE bei ML spausdinamos mokytojo, Sibiro kankinio Petro Bliūdžiaus pavadėd, jam prikeriant, vietoj Petro, inicijala J.; ir mokytoją Simanavičių rašant visai be varo, kai turėjo būti Pranas Simanavičius). Tik toliau, kalbėdama apie naujus Rokiskio pastatus, ML sumini, jog buvo ir "gražūs Tumo-Vaižganto vardo valstybinės gimnazijos rūmai, Vaižgantui paminklas"... etc. Prie paminklo gan ryškios nuotraukos, tik tiek paaiškinta: "Tumo-Vaižganto paminklas, pastatytas 1937 m.", bet nepasakyta, jog tas paminklas kaip tik stovėjo priešais rūmus, priešais gimnazijos "paradną" duris.

Kad LE ir ML nurodyta gimnazijos įsteigimo data (1918 metai) yra tikra, vėliau patvirtinsiu ilgesne laiško ištrauka. Taigi, nebe šmet ir nebe pernai reikėjo 50-ties metų sukaktį nuo jos įkūrimo minėti, o anais garsiaisiais laisvės Kovos metais — 1968-aisiais. Dabar, gerų rokiškiečių, ištikimų gimnazijos auklėtinų garbei apginti turime dvi alternatyvas: arba 1973-aisiais metais paminėti gimnazijos įkūrimo 55-ias metines; arba 1974-aisiais atšvesti 50-tą sukaktį nuo anos mokslo įstaigos tapimo pilna gimnazija. Štai kodėl sakiau,

vieno rokiškietio laiško ištrauka. Cituoju:

"...1968 m. gruodžio apie vidurį buvo organizuotas Rokiskio gimnazijoje susitikimas su visais, baigusiais šią gimnaziją, gimnazijos penkiasdešimtmečio progą. Labai organizuotai ir nepaprastai įdomiai buvo šis susitikimas pravesas. Susitikime atstovavo visų laidų, pradedant pirmąja ir baigiant paskutinąja, atstovai. Iš senų mokytojų dalyvavo tik mok. Janulionis (jis jau dabar pensijoje) ir mokyt. Tarvydas, jis dabar gyvena ir dirba Kretingoje.

"Nepaprastai įspūdingas buvo šio susitikimo atidarymas, naujai pastatytos sporto mokyklos salėje (ta mokykla randasi netoli už mokytojų Janulionio namų, jei prisimeni?). Visiems susirinkus ir išrinkus prezidentą, "dzedziukas" Mikevičius, užlipęs ant scenos (teisingiau moksleiviai jį jau užvedė, nes labai senas ir silpnos sveikatos), paskambino skambučiu, tuo primindamas visiems pirmąjį ir paskutinį gimnazijos skambutį. Iš susijaudinimo daugumai dalyvių nuriėjo ne viena asara. Vėliau prasidėjo kalbos. Kalbėjo pirmosios laidos atstovai ir įvairių velesnių. Nepaprastai įdomiai visą vakarą vedė abiturientai, įpindami tarp išstojimų mūsų lietuvių poetų poeziją ir pavaizdavo 50 metų epochos pasikeitimus ir surišo juos su kiekvieno kalbančio tema. Po tų išstojimų buvo geras koncertas mokleivių ir skubiai susirašiusių dalyvių, o po viso to vaisės jau gimnazijos salėje, kur baliavome iki pat ryto. Šiame baliuje dalyvavo apie 800 žmonių.

"Daug pažįstamų susitikome, kurių nuo gimnazijos baigimo nebuvome matę. Dauguma baltai pasikeitę, netgi savo klases kai kurių, ypatingai vyrų, nepasisekė atpažinti. Rokiskio gimnazija dabar pavadinta "Tiesos pereinų metų vasarą rašyto

(pabraukiau aš, A. N.). (Tiesus buvęs revoliucionierius, jo žmona dalyvavo susitikimo vakare).

"Laišku visų išpūdių neperduoti, tuo labiau prie mano "literatūrinio gabumų", bet aš tuo susitikimu buvau sužavėtas ir sukrėstas. Su ekskursijom lankėmės kapinėse, kur palaidoti buvę mokytojai ir mokiniai ir kitose žymesnėse vietovėse.

"Dabartinė gimnazija smarkiai praplėsta, pristatyti didžiuliai priestatai. Besimoką moksleiviai žymiai daugiau išprusę ir išvaizdos visai kitokios, negu mūsų laikais nedrąšūs kaimietėliai... Rokiskis dabar turi ir sporto mokyklą ir muzikos mokyklą, todėl koncerto programoje galėjo konkuruoti su mūsų "didmiesčiais".

Tai va, mieli rokiškėnai, rokiškėčiai ir kaip kitaip mus bevadintų. Kamuolys mestas — pagaukit. Paskardėkit, kas ką žinote, spaudoje. Pirmąją didžiųjų progą prasnaudė, gerai pasiruokime antrąją, kaip minėjau, už trejų ar ketverių metų.

Alfonas Nakas

Florida buvo nupirktas iš Ispanijos 1819 m. už 5 milijonus dolerių. Dabar, per metus šią valstiją aplanko daugiau kaip 14 mil. turistų, kurie ten palieka virš 2.5 milijonų dolerių. Florida kas metai pagamina 116 mil. galionų apelsinų sulčių.

Jungtinės Tautos praneša, kad per paskutinį dešimtmetį pasaulyje padidėjo 60 mil. mažaraščių ir berasčių. Iš viso jų dabar esą apie 800 milijonus. Atrodo, kad iki šiol JT švietimo skyrius daugiau rūpinosi statistikos suvestinėmis, negu gyventojų švietimu. Skelbiami skaičiai gali būti pagrindu reikalavimui vis daugiau pinigų.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS

When's the last time you got goose bumps when they played the Star Spangled Banner?

It's been a while, right? Well, then you're like a lot of us.

It seems that many of us are too grown-up to get excited about things like the Star-Spangled Banner any more.

You could almost say that patriotism makes us feel embarrassed.

Besides, it's hard to really feel patriotic when you hear so much about how this country is falling apart.

But, of course, America still has a Bill of Rights.

And free elections.

An incredibly high standard of living.

And a free enterprise system that lets you hitch your wagon to any star you want.

And plenty of other things you can't find anywhere else in this world.

Know what? Looking at it that way, America deserves a lot more credit than it's been getting.

One of the best ways to give this country the support it deserves is to buy U. S. Savings Bonds.

They strengthen the country so that it's better prepared to solve its problems.

And they happen to be one of the best ways to provide for your own welfare.

The interest is exempt from state and local income taxes. And you don't have to pay Federal tax until you cash your Bonds.

Buy U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. Or at your bank.

It'll give you a good feeling.

And a perfect excuse for getting goose bumps the next time they play the Star-Spangled Banner.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VALDAS ADAMKUS SVARBIOSE PAREIGOSE

Kodėl prieš jo paskyrimą sukilo Chicago politikieriai?

Kaip laikraščius skaitantieji, radio klausantieji ir TV žiūrintieji pamena, šių metų pradžioje buvo paskelbta visiems lietuviams maloni žinia, kad jaunas mūsų tautietis, Chicagoje žinomas lietuviškoje kultūroje ir amerikoniškoje politinėje veikloje pasireiškęs veikėjas inž. Valdas Adamkus bus paskirtas federalinės vandens teršimo kontrolės Didžiųjų Ežerų srities (regiono) direktorium.

Beregint kone visoje Chicago didžiojoje spaudoje ir per kai kurias radio ir TV stotis pasipylė sutartinė ataka prieš paskyrimą ir paskirti, iš vienos pusės įrodinėjant, kad inž. V. Adamkus yra jaunas ateivis ir lietuvis, tokioms pareigoms neturįs reikalingo patyrimo, iš kitos pusės, giriant tose pareigose iki tol buvusį Mr. H. Postoną ir reikalaujant jį būtinai toliau tose pareigose palikti, nežiūrint, kad jis savo vyresnybės buvo numatytas perkelti kitur.

Dėl inž. V. Adamkaus paskyrimo sukeltas didelis susidomėjimas, kai Chicago meras Postoną pasiėmė savo globon ir jį paskyrė Chicago miesto oro ir vandens teršimo kontrolės komisinierium su \$30,000 metinės algos ir kai Didžiųjų Ežerų regiono vandens kontrolės direktorium buvo paskirtas tūlas Mr. F. Mayo, jau ketvirtą metų tarnaujantis šios sritys tarnyboje, kad ir be vadovavimo titulo. O kas nutiko su Valdu Adamkumi, kuris jau sausio 5 d. buvo prisaikdintas Washingtono federalinės vandens pareigos, didžioji spauda, ir radio ir TV nebesiteikė paskelbti.

Lietuvių visuomenėje tatau, be abejo, sukėlė didelį susidomėjimą, susirūpinimą ir pagaliau pasipiktinimą, kuris pagaliau apsimirino, kai pasigirdo, kad p. Adamkus lieka savo

pareigose Washingtono, tačiau visos tos sukeltos audros užkulisiu pasiliko plačiai visuomenei beveik nežinomi. Dėl to buvo tikrai laukta ir sulaukta proga, kai keliaudamas tarnybos reikalais inž. Adamkus praėitą savaitgalį buvo trumpam laikui sustojęs Chicagoje ir Naujųjų atstovų paskubomis suteikė informaciją, kurios, be abejo, visų skaitytojų buvo nekantriai laukiamos. Bet prieš pradėdamas pasikalbėjimą, norisi įterpti, ką tuo reikalu buvo padaręs vienas čikagiešis amerikietis Illinois valst. senatorius John J. Lanigan, kurs reaguodamas į nepalankų nusistatymą prieš V. Adamkaus kandidatūrą, Chicago didiesiems laikraščiams ir WBBM stotiai išsiuntinėjo savo laiškus su viešu pareiškimu. Pavyzdžiu, laiške Chicago American redaktoriui Lloyd Wendt senatorius rašė:

SENATORIUS LANIGAN
GINA ADAMKŲ

Atsiliepdamas į jūsų editoria-
lą, kuriame reikiama abejonė dėl Valdo Adamkaus sugė-
bėjimų tarnauti Federalinės
Vandens Teršimo Kontrolės
administratorium, noriu paste-
bėti, kad jūsų editorias buvo
pateiktas per daug paviršutiniš-
kai.

Koks Adamkaus paskyrimas
Vidaus departamente ir bebū-
ty, aš iš savo asmeninių su juo
santykių esu tikras, kad jis sa-
chono universitetą ir Illinois

Valdas Adamkus yra aiškiai
gabūs biznierių, kurs neseniai
buvo rekrutuotas Federalinės
Valdžios jos kovai prieš van-
dens teršimą. Jis lankė Miun-
cheno universitetą ir Illinois
Technologijos Institutą, kur
gavo inžinieriaus laipsnį.

Vidaus departamentas su-
pranta, kad teršimas yra visa-
pasaulinė problema ir kad
Jungtinės Valstybės neturi visu-

Inž. VALDAS ADAMKUS

atsakymų. Adamkaus mokėji-
mas kalbėti ir skaityti keliomis
svetimomis kalbomis, jų tarpe
vokiečių ir rusų, plius jo tech-
nikiniai gabumai inžinierijoje,
teikia jam žymią pirmenybę
studijuoti ir suprasti, kaip ir
kas daroma dėl teršimo proble-
mų svetimosiose šalyse.

Pastebėjus, kad turėdamas
geležinę valią ir ryžtą prisidėti
prie teršimo problemos išspren-
dimo su ta pačia geležine valia,
su kokia šis lietuvis imigrantas
kovojo, kai didžiausi Demo-
kratijos teršikai Hitleris su Sta-
linu pagrobė jo tėvynę, senato-
rius išreiškė įsitikinimą, kad
V. Adamkus, gavęs atsakingas
pareigas, taps vienu iš vadų
mūsų gyvenimui aplinkai iš-
gelbėti.

Sen. Laniganui papildyti rei-
kia pridurti, kad Voldemaras
Adamkus - Adamkavičius dar
gimnazistų Kaune būdamas,
pirmosios sovietų okupacijos
metu 1940 jau buvo vienas iš or-
ganizatorių Vėlinių proga su-
ruoštos tautinės demonstraci-
jos Kauno kapinėse, pagerbiant
žuvusius už Lietuvos laisvę.
Vokiečių okupacijos metu pri-
klauso Lietuvos Laisvės Kovo-
tojų Sąjungai ir redagavo po-
grindinį Jaunimo Būdė laik-
raštėlį. Jau čia Amerikoje 1956
m. suorganizavo ir paruošė
JAV lietuvių jaunimo peticiją,
prašant JAV vyriausybę pagel-
bėti Sibire išstremtiems lietu-
viams. Surinkus 40,000 parašų,
jo paties vadovaujama delega-
cija iškėlė peticiją tuometiniam
viceprezidentui R. M. Ni-
xonui; 1958 m. vadovavo JAV
lietuvių jaunimo delegacijai,
kuri Vasario 16 proga iškėlė
Jungtinių Tautų general. se-
kretoriui memorandumą Lie-
tuvos laisvės reikalui; 1962 m.
buvo narys JAV lietuvių dele-
gacijos, kuri prezidentui Ken-

nedy iškėlė memorandumą Va-
sario 16 proga. Taigi Washing-
tone Valdas Adamkus nebe
naujokas! Be to primintina
Adamkaus veikla lietuvių jau-
nimo sporto srityje, kur jis be-
kt. 1959 m. suorganizavo Ame-
rikos lietuvių krepšinio rinkti-
nės išvyką į Pietų Ameriką, o
1961 m. tokią pat išvyką į Aus-
tralią.

VISUOMENĖ DOMINANTI ISTORIJA

"Nujaučiu iš anksto jūsų
klaumusius, nes tokius gaunu iš
visų pusių", pradėjo skubų pa-
sikalbėjimą Valdas Adamkus,
kurs už poros valandų jau tu-
rėjo būti O'Hare aerodrome.
"Dėl to trumpai nupasakosiu
visą istoriją, tiek dulkų sukū-
lusią ne vien Chicagoje, bet vi-
soje Didžiųjų Ežerų srityje"...

Pirmasis buvo senatorius
Everett Dirksenas, kurs dar
pernai Adamkų parekomen-
davo Washingtono kaip kandi-
datą pareigoms į Federalinę
Vandens Teršimo Kontrolės
Administraciją - Federal Water
Pollution Control Adminis-
tration, sutrumpintai F. W. P.
C. arba FWPCA. Adamkus
sutiko ir neilgai trukus sen.
Dirkseno ofisas Adamkui pra-
nešė, kad jo kandidatūra yra
priimta. Reikalas pajudėjo.
Bet staiga sen. Dirksenas mirš-
ta. Atrodė, kad viskas tuo pa-
sibaigė. Bet ne - pasirodė, kad
Vidaus reikalų departamento
sekretoriaus asistentas Mr. C.
Klein reikalą Washingtono to-
liau tvarkė ir gavęs pritarimą
bei paraginimą iš Illinois gu-
bernatoriaus Ogilvie ir senato-
rių Charles, Percy bei Ralph
Smith, bylai davė eiga. Netru-
kus, šių metų sausio 5 dieną
Valdas Adamkus Washingtono
prisaikdinamas kaip tos Fede-
ralinės Vandens Teršimo Kon-
trolės Administracijos komisi-
onieriaus specialus asistentas.
Tai yra pozicija aukštesnė už
sritinių (regionalinių) kontro-
lės direktorių pozicijas, kadan-

gi ši centralinė federalinė istai-
ga, trumpai vad. F. W. P. C. A.,
kontroliuoja vandens švarą vi-
sose 50 valstijose. Adamkus
tose pareigose tebėra šiandien
ir iš jų niekad nebuvo atsauk-
tas, o priešingai - buvo, kaip
pabaigoje matysime, dar pa-
keltas labai atsakomingsoms pa-
reigoms. Administraciniai, van-
dens teršimui kontroliuoti visa
JAV-bių teritorija yra padalin-
ta į 9 regionus (sritis), kuriuos
tvarko FWPCA komisio-
nierių paskirti direktoriai.

Vienas iš tokių regionų yra
Didžiųjų Ežerų - Great Lakes
sritis, kurio direktoriaus bū-
stinė yra Chicagoje ir dėl kurios
užvirė visa audra vandens
šaukšte.

Kaip Chicagoje suaugęs ir
savo skatindamas čikagiešiu, o
ne be to, norėdamas arčiau pa-
silikti prie lietuviškos visuo-
menės centro ir, be abejo, sa-
vo Tabor Farmos, inž. Adam-
kus apsigalvojo, ir nors Didži-
jų Ežerų regiono direktoriaus
"kategorija" yra kiek žemesnė,
jis savo viršininkui išdėstė pa-
geidavimą būti perkeltu į Chi-
cagą Great Lakes regiono di-
rektoriaus pareigoms, kuriose
buvo numatyta pakeitimų, lig-
šiolinį direktorių tarnybos la-
bui perkelti kur kitur. Adam-
kaus pagėdavimas Washing-
tone buvo priimtas teigiamai ir
bereikėjo įvykdyti.

Čia ir prasidėjo tikra politi-
nė teršasis, kurią sekė ne tik
lietuvių visuomenė, bet ir ame-
rikiečiai, nes į kampaniją prieš
Adamkų ir už Postoną tuojau
įsijungė bene visi didieji laik-
raščiai tendencingomis viena-
šališkomis informacijomis, net
editorialais, ir radio bei TV
stotys ir tinklai, k. a. CBS, ABC,
NBC ir didžiosios Chicago ra-
dio stoties WBBM garsusis ko-
mentatorius John Madigan.

Greit ir tą konvertą įsijungė
ir Ohio bei Michigano spauda
ir net su Didžiais Ežerais
nieko bendro neturinčių miestų,
tokių kaip Atlanta, Ga., ir
St. Louis, Mo., laikraščiai, ne-
skaitytanti mažesniųjų kitose vi-
tose.

Visoje šioje kampanijoje nie-
ko nebuvo rasta neigiamo puo-
lamojo asmenyje, o tik kelia-
ma audra prieš jo pareikštą
pageidavimą būti paskirtam
į Didžiųjų Ežerų regioną, kur
Mr. Postono šalininkai būtinai
norėjo, kad jis toje vietoje ir
toliau pasilikytų.

Kadangi Mr. Poston buvo
Chicago mero proteguojamas,
tai šis, žinodamas, kad Poston
tose pareigose vis tiek neliks, jį
paėmė savo globon ir paskyrė
Chicago miesto oro ir vandens
teršimo kontrolės komisio-
nierių su \$30,000 metine alga.

ADAMKUS PATS ATSIŠAKĖ POSTO CHICAGOJE

Washingtonas visą šią kam-
paniją sekė ir toms dešimčiai
dienų, kol "audra" kunkulia-
vo, Adamkų išsiuntė į Ameri-
kos Vakarų - į San Francis-
co ir Portland, Ore., kad per
tą laiką galėtų praktiškai susi-
pažinti su tų regionų vandens
švaros priežiūros administraci-
jomis. Nors spauda bandė se-
kioti, bet Washingtono instruk-
cijomis Adamkus laikėsi "non-
communicado". Informuoja-
mas iš Washingtono ir Chica-
gos apie tam tikrų interesų
prieš jį keliama opoziciją ir
nujaušdamas, kaip sunku, be-
veik neįmanoma būtų eiti pa-
reigas tokiam rajone, kur tiek
partinių, politinių ir, matyti,
šovinistinių interesų jam yra
priešingu, Adamkus apsispen-
dęs sausio 20 dieną iš Portlan-
do telefonu paprašė F. W. P. C.
A. komisinierių David D. Do-
minick, kad išbrauktų jo kan-
didatūrą į Didžiųjų Ežerų regi-
ono direktorius, kadangi spau-
dos, radio ir TV prieš jį suda-
ryta priešiška atmosfera nelei-
tų jam tinkamai eiti pareigų ir
tuo būdu tik pakenktų visai fe-
deral. kontrolės programai Di-
džiųjų Ežerų srityje. Washing-
tonas imdamas tai dėmesin,
Adamkaus prašymą patenkino
ir instruktavo jį grįžti į Wa-
shingtoną ir tęsti savo pareigas,
kurioms yra pačioje pradžioje
paskirtas - F. W. P. C. A. ko-
misinieriaus asistento parei-
gas.

Chicago didžioji spauda,
deja, galimo paskyrimo faktą
interpretavo keršto prasme, iš-
keldama nebūtą faktą, esą
Adamkus buvęs partinių var-
žybų auka, būtent auka nesu-
tikimo tarp Vidaus departa-
mento sekretoriaus asistento C.
L. Kleino ir FWPCA komisi-
nierių D. Dominicko. Tikru-
moje jokios trinties tarp jų ne-
buvo ir spaudoje paleista antis,
kad Adamkus buvęs atmetas

kaip Kleino kandidatas Chica-
gos - Great Lakes direktoriaus
pareigoms, buvo tik suktas po-
litinis manevras.

ADAMKUS POLITINĖJ ARENOJ NEBE NAUJOKAS

Nors Valdas Adamkus buvo
gal per daug kuklus, santūrus
ir klausiamas nepasakė, kas
gi yra ta partinė, politinė ar
asmeninių interesų pynė, kuri
jo taip labai nenorėjo įsileisti
į Chicago, bet jis verčiau pa-
sakė, kas maždaug yra tie vy-
rai, kurie jį rėmė ir remia. Da-
bar galima pasakyti, prisipa-
žino jis, kad Illinois respubli-
konų partijos vadovybė, įskaitant gubernatorių Ogilvie,
abudu Illinois senatorius
Charles Percy ir Ralph Smith ir
visą Cook apskrities partijos
vadovybę su pirminku Edm.
Kucharskiu, taip pat Illinois
valst. senatoriai ir dalis Illino-
jaus Kongresinės delegacijos
tvirtai rėmė jo kandidatūrą iki
galo, tai yra iki paskyrimo da-
rtiniais pareigoms.

Kad šie vyrai mūsų jauną
lietuvių taip atkakliai rėmė, jie
tatau darė, aišku, ne vien dėl
jo gražių akių. Tam buvo ki-
tos, labai apčiuopiamos prie-
žastys.

Dar pamename neseniai įvy-
kusius Metropolitinės Chicago
Sanitarinio Distrikto patikėti-
nių (trustees) rinkimus, kur
savo kandidatūrą buvo išstated
ir Valdas Adamkus, surinkda-
mas beveik visą milijoną balsų!

Ne dėl kurios kitos priežas-
ties prieš porą mėnesių Illino-
jaus respublikonų partija pa-
siūlė nominuoti Adamkų į
JAV Kongresą iš III rinkiminio
distrikto tuomi parodydama
Adamkaus asmenybės ir jo po-
tencialumo įvertinimą ir ne-
mažiau įvertindami lietuvių
jėgą, kuri buvo pademonstruo-
ta balsuojant už Adamkaus
kandidatūrą į Sanitarinį Dist-
(Nukelta į 5 psl.)

Įlgamečio BALFO pirminko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti - \$3.00.

[domi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriau-
sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

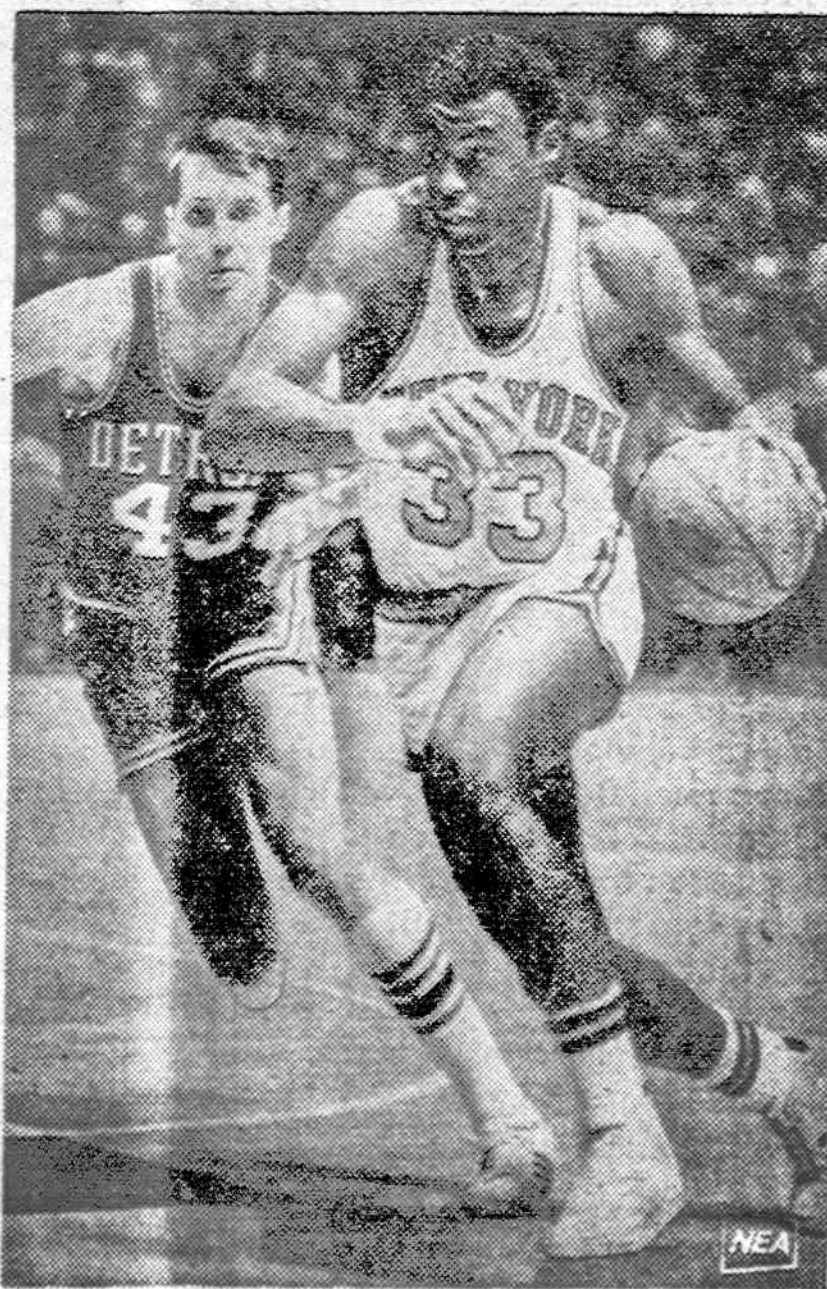
Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

New York Knickerbockers klubas žaidėjas Cazzie Russell, dešinėje, laiko kamuolį prieš Chicago Bulls klubo krepšininką. Būdamas Michigano universitete jis žaidė All-American komandoje.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žilčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Miksys, IŠ ISTORIJS ŪKANŲ ATEINA LIE-
TUVA. 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA.
154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingels, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas
ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais
viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ZALČIU KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėle Orinaitė, KA LAUMES LĖMĖ. 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA.
310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl.
angliškai.	\$4.00
20. Pranas Ališenas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti
paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money
orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16. per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose

metams \$18.00

pusei metų \$10.00

trims mėnesiams \$5.50

vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:

metams \$16.00

pusei metų \$8.50

trims mėnesiams \$4.50

vienam mėnesiui \$2.00

Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

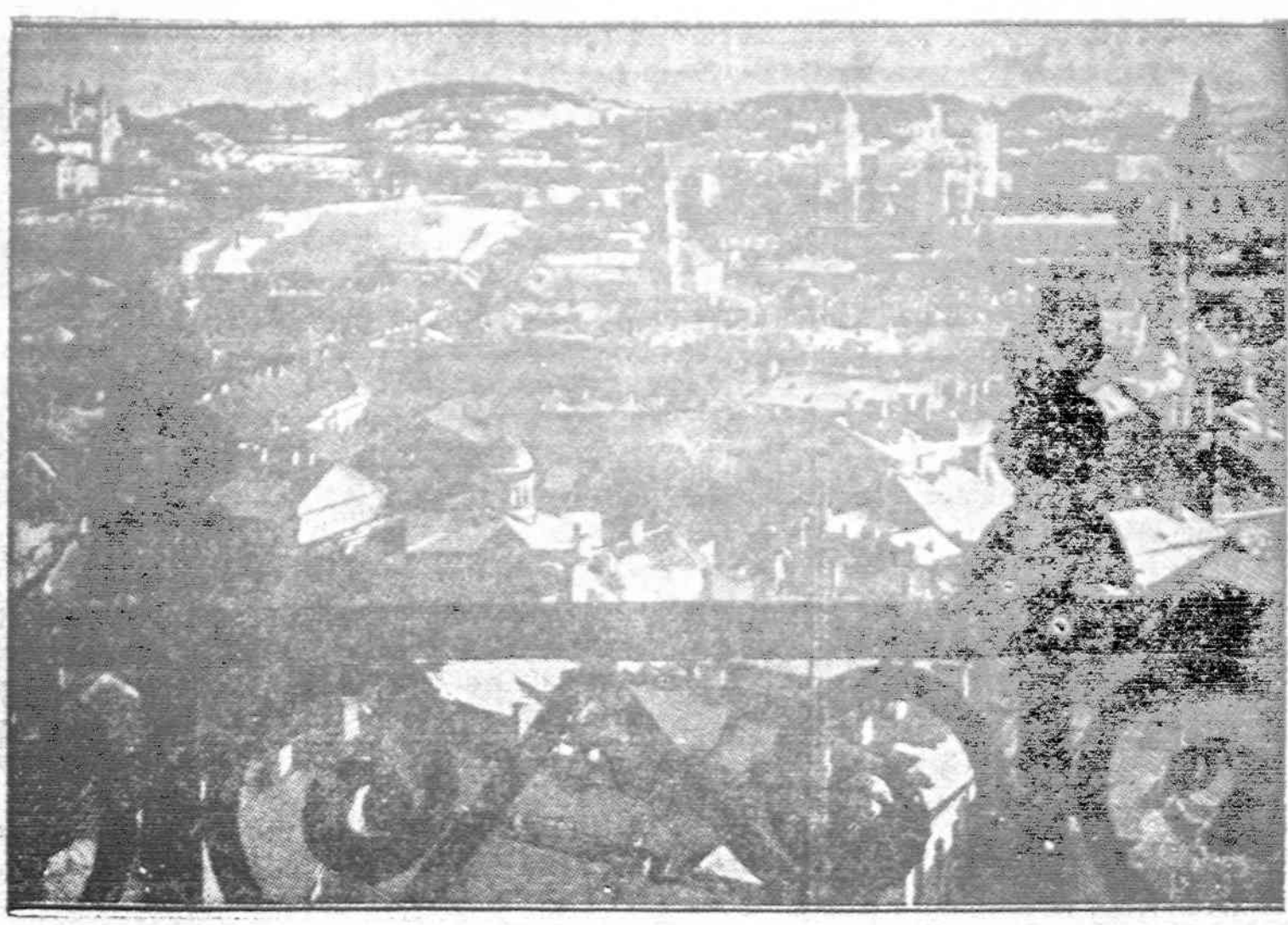
RYŽTO ATNAUJINIMO DIENA

Jau 52-ji metai kaip švenčiame tautos šventę — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną, kurios ilgėjosi ir siekė eilės gentkarčių, vilkusių maskolių jungą nuo Lietuvos galutinio padalinimo iki 1918 metų vasario 16 dienos.

Iš tų 52 švenčių jau 30 jų švenčiame su gedulo kaspiniais perjuostomis vėliavomis, skausmu širdyse ir daugelis su ašaromis akyse. Ta pati Maskvos Orda, kuri istorijos bėgyje, palankioms sąlygoms susiklostius išsivysčiusi į carinę Rusijos imperiją, 1795 metais padariusi sąmokslą su kaizerine Prūsija, tarp savęs perplėšė unijos su Lenkija nualintą Lietuvą, tą patį pakartoję padarė konspiraciją su hitlerine Vokietija 1940 metais. Ir vėl Lietuvoje užėjo kruvina ir tamsi naktis, kurioje daug tūkstančių tautos vaikų žuvo, kiti tūkstančiai išvaryti vergų keliais į rytus, arba gyvi ištirko į vakarus, ir aušros ženklu toje klaidžioje naktyje tik galima jaušti, bet dar negalima matyti.

Vasario šešioliktoji vasario mėnesį pasidarė prasminga visai lietuvių tautai kaip pavergtoje tėvynėje, taip ištremtiesiems į Sibiro vergiją, taip mums laimingai atsidūrusiems laisvoje Vakarų šalyje. Tegul vasario mėnuo yra pats žiemos vidurys ir Lietuvoje ir net šiaurės Amerikoje speiguotas, tačiau tai jau yra pavasario gauda nešantis mėnuo, ne be prasmės mūsų protėvių vasariu pavadintas. Lyg simboliškai ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrėjai vasarį pasirinko didžiausiam naujosios Lietuvos istorijos dokumentui — Nepriklausomybės paskelbimo deklaracijai pasirašyti.

Tik 22 metus truko, kada kryžių ir erskėčių žemėje, mūsų brangioje tėvynėje buvo galima pilna krūtine kvepuoti galvinantį ir kūrybinių jėgų teikiantį laisvės orą, ir tėvynėje ir emigracijoje gyvenant jausti tautos nepriklausomybės palaimą. O ta, visoki kitoki džiaugsmą pralenkianti palaima yra tikrumas, kad kiekvienas naujas

VILNIAUS PANORAMA

Esame ir būsim pavyzdiniais lietuviais

Šiandien kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų — pavergtoje Lietuvoje, ar laisvame pasaulyje, turtingoje ir laisvoje Amerikoje, ar atsilikusios Kenijos džiunglėse, rusų alinamame kolchoze ar neišbrendamuose Vorkutos miškuose — prisimena giminį savo kraštą ir nepriklausomą gyvenimą Lietuvoje. Jis prisimena ir tuos lietuvių pasiryžėjusius, kurie, nekrepdami dėmesio į galingų militaristų kerštą, drįso paskelbti visam pasauliui, kad lietuvių tauta, atsipalaidavusi nuo visų buvusių legalių ryšių su savo kaimynais, ryžtasi laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Prisimename ir pagerbiame visus tuos Lietuvos Tarybos atstovus, kurie mokėjo rasti ne tik bendrą kalbą, bet galėjo susitarti ir dėl bendros formulės, gražiai pasakančios pasauliui lietuvių tautos norą savarankiškai tvarkyti visus savo valstybinius užsienio ir vidaus reikalus. Paskelbtoje nepriklausomybės deklaracijoje Lietuvos Tarybos nariai pasako, kad savarankiškam gyvenimui priekūlis Lietuva bus demokratinė respublika.

Nepriklausomos Lietuvos gyvenimas buvo trumpas, vos 22 metų, bet per tuos metus lietuviai patys įsitikino ir parodė visam kultūringam pasauliui, kad jie gali ir moka savarankiškai tvarkyti ir žingsniuoti pirmyn kartu su visu kultūringu pasauliu. Demokratinis visuomeninis auklėjimo procesas trumpam laikui buvo sutrukdytas mažos grupelės jaunų žmonių, užsikrėtusių tuometinėmis vadimo idėjomis, bet nesveikiems vadams buvo apkarpyti sparnai ir kraštas pamažu būtų grįžęs prie nepriklausomybės deklaracijos nurodyto demokratinio kelio.

Karas panaikino nepriklausomybę ir išblaškė lietuvių po visą pasaulį. Didžioji mūsų tautos dalis vis dėlto liko gimtinėje krašte ir grumiasi su okupantu dėl kiekvieno duonos karnio, dėl sausos pastogės, dėl teisės kalbėti savo gimtąja kalba ir dėl teisės pasilikti šimtmečiais lietuvių tautos apgyventose žemėse.

Lietuvos mokytojai, tarnautojai, inžinieriai, daktarai, ūkininkai ir paprasti žmonės su gausiomis šeimomis, palikę savo namus, drabužius, apavą ir maistą išsiblaškė po visą pasaulį. Šiandien vargu rasime tokią valstybę, kurioje negyventų iš gimtinio savo krašto karo metu išvarytas lietuvis. Didelę dalį Lietuvoje pasilikusių mūsų brolių ir seserų rusai vietoje išžudė, kitus šimtais išgaudė ir išsiuntė į tolimiausią šiaurę. Dalis gyvų išlikusių sugrįžo į Lietuvą, vaikai parsivežė mirusių tėvų lavonus,

o kita dalis dar ir šiandien tebevargsta žiauriame šiaurės Sibire.

Po visą pasaulį išblaškytos ir pačioje Lietuvoje persekiojamos mūsų tautos narius kartais apima pesimizmas, bet kai realiai įvertini naujai susidariusią būklę, tai turime pasakyti, kad visiškai nusiminiman pulti nėra pagrindo. Didžioji Lietuvos inteligentijos dalis buvo išblaškyta po visą pasaulį, bet ir Lietuvoje mokslus ėjęs mūsų jaunimas įtikino rusus, kad lietuviai bendrai paėmus yra daugiau apsišvietę ir išsilavinę negu komunistinėse mokyklose auklėti rusai. Modernaus mokslo srityje lietuviai ne tik gali susilyginti su rusais, bet labai dažnai už juos yra pranašesni.

Užsienin patekusiems lietuviams pirmieji metai buvo labai sunkūs, bet šiandien didokas lietuvių skaičius Amerikoje jau atsisotų pirmose mokslo ir pramonės šakose. Geriausios Amerikos mokyklos šiandien turi lietuvių profesorius, liginėse turime pasižymėjusių gydytojų, laboratorijose ir bibliotekose turime sąžiningų mokslo darbininkų. Tėvai didžiuojasi vaikus išleidę į mokslus, vaikai patenkinti gali dirbti su pačiais pažangiausiais mokslininkais, paprasti amatininkai džiaugiasi, kad naujame krašte ir jie, palyginti trumpu laiku, daug stipriau atsisotų ant kojų, negu ilgamečiai tų kraštų gyventojai.

Svarbu, kad ir tolimiausias pasivietin nublokštas mūsų tautietis didžiuojasi esąs lietuviu. O dar svarbiau, kad kitatautis, arčiau pažinęs lietuvių, aukštai jį vertina ir gerbia. Apie lietuvių tautai rusų padarytą skriaudą šiandien visas pasaulis žino. Apie tai žino ir platūs rusų sluoksniai. Lietuvių darbštumas, jų sugebėjimas prisitaikyti prie sunkių sąlygų ir pajėgumas iškilti į pirmąjį vietą vietas neš dividendus.

Minėdami 52-ąją Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį ir pagerbdami buvusius kovotojus už Lietuvos laisvę, pasitiekime daugiau savimi, stiprinkime solidarumo jausmą mūsų tarpe ir bandykime įdiegti kiekvienam lietuviui jaunuoliui reikalą kovoti už gimtinio savo krašto laisvę.

rytas neša geresnės naujos dienos ir kiekviena nauja diena — šviesesnės ateities viltį. Dėl to daugelis šiandien stebisi, kaip vargingai mitę ir apsiręgę savanoriai ejo į frontą tėvų žemės laisvės ginti ir kokiomis menkutėmis „algomis“ tenkinosi įvairiausių sričių nepriklausomo laisvo gyvenimo kūrėjai ir darbininkai. Laisvės laimės švėtyrų buvo toks šviesus ir lyg galingas magnetas tiek traukė, kad apie save galvoti niekam ir į galvą tada neatėjo. O kas vis svarbiausia — toji Lietuvos nepriklausomybės kūrėjų gentkartė per tuos 22 nepriklausomo gyvenimo metus spėjo užauginti pilną naują susipratusių, laisvės saulėje sunokusių jaunų vyrų ir moterų gentkartę, kuri atidavusi didžiausią ir brangiausią auką ant Lietuvos laisvės aukuro beviltingose partizaninėse kovose prieš 1944 metais sugrįžusio žiauraus okupanto budelių divizijas, tačiau ne visa žuvo, o didelė dalis tos gentkartės net laisvajį pasaulį pasiekė.

Į tuos tad kreipiamės šioji istorinė diena, nes Nepriklausomybės Deklaracijos paskelbimo gentkartės vienlaikių žmonių gyvųjų tarpe tik su žiburiu dar vieną kitą berastume, o su Aleksandru Stulginskiu ir paskutinis Signataras amžinybėn nuėjo...

Tautai nepriklausomybė yra kaip plaučiams deguonis, kaip medžiagai saulės šviesa, be kurios spindulių nėra gyvenimo ir nors stuobriai dar laikosi, bet lapai leista ir vienas po kitą mirkinto žemėn... Dėl laisvės ir tautai laisvei tarpti dirvos — nepriklausomybės kovoja kiekviena gyventi verta tauta, o mūsų tauta tikrai buvo ir yra verta. Tautai taikoma vienodai visiems lietuviams — kaip laisvėje atsidū-

rusiems, taip pavergtoje tėvynėje pasilikusiems, šiems pastariesiems dar labiau. Nes jei jie tenai, okupantų baudžiauninkais ir komunistinių dvarų kumečiais paversti, ekonomiškai apgaviami ir dvasiniai slegiami vis dėlto savo gamtą nuo eksploatacinės industrijos suteršimo gina, savo kalbą saugo ir su bandoma pirmesti „kirilica“ iš paskutinių kovoją, kad „lietuviams esame mes gimę, lietuviais norime ir būti“ garsiai dainuoja ir burliokų tvanui tvenkinėlius užverti stengiasi, tautai tik rodo, jog per amžius už gyvastį ir būvį visuomet prieš milžinišką priešą persvarą kovoti pratusi mūsų tauta ir dabar apatijai nepasiduoda, į nevilį nepuola, o kantiriai, dantis sukandusi laukia aušros ženklių, kurie kada nors tik pasirodys! Mums pavieniams, kaip lapams, sunku laukti ilgiau kaip keletą dešimtų metų, bet tauta yra amžina, žinoma — tauta, kuri stengiasi amžina būti, o mūsų tauta tikrai taip daro.

Mums šia Vasario šešioliktos proga laikas labiau ir į save atsigręžus pasišiūrėti. Sufiksime, kad ištrūkus į laisvę mūsų — ypač kai kurių — užsigažavimai būti savo tautos ambasadoriais juo toliau, juo labiau rodo būsį buvę muilo burbulai. Jei jau „milijonas“ lietuvių Amerikoje su tokia daugybe tarybų, sąjungų, susivienijimų, organizacijų, brolių ir klubų nebėgali nė vienos savo vaikams lietuviškos gimnazijos išlaikyti, kuomet mūsų kultūros lobiai ir tautos relikvijoms, kaip Čiurlionio galerijos, martirologijos muziejus, archyvas ir kt. svetimuose rūsiuose metomi, kai tolimose svečiose šalyse pusmilijoninės koplyčios statomos, kuomet mūsų miru-

siusios lietuviškos kapinės svetimieji lyg kokią maistą su panieka ir pajuoka į duobes kabliais verčia, o mes klusniai palikimus užrašome ir kas sekma dienį ir šventadienį stambias rinklavių sumas klebonams, prelatams ir vienuolėms tarpti aukojame, ir iš kitos pusės baromės, pešamės dėl syki metuose Lietuvos laisvės kovai aukojamo vieno kito dolerio, kam jį skirti ir duoti, — tai jau atrodo labai nebe ambasadoriškai...

Visi medaliai turi dvi puses. Jas turi ir mūsų likimas, ir nuo mūsų priklauso, kuria puse mes atversime. Neginčijamas pavojus yra tautai, be jokios globos ir apsaugos paliktai nuožmaus didelio priešų užgrobtai ir brutaliomis, moderniomis rafinuotomis genocido priemonėmis eksperimentuojamai. Bet kaip į save atsigręžę pradėdami pastebėti, kad pavojai atsiranda ir tautos atplaišai, atsidūrusiai naujose, svetimuose tegul ir dar tiek laisvose ir geroje sąlygose. O mūsų priešas visa tai stebi ir mato, ir nemiega. Ir veikia... Lėtai, sistemingai, kaip smauglys. Daug jau nesantaikos ir keistų ambicijų mūsų tarpe galima prirašyti jo sąskaitai.

Vasario šešioliktos diena turi būti mūsų metinės išpažinties ir atgailos bei naujo ryžto diena. Kiekvienas šiandien atsakykime į savo širdies ir sąžinės klausimą: O ką aš per šiuos metus padariau, kuo prisidėjau, kad pavergtoje tėvynėje likusieji sesės ir broliai, svetimoj vergijoj ir nedalioj esantieji, išsaugotų tautos gyvybę, kuri vieninteliai yra laukiamas, būsimos ir tikrai anksčiau ar vėliau atgausimos laisvės garantija? J. Pr.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJAS IR JO DARBO APLINKYBĖS

(Iš 1969 metų užrašų)

L. VAICIČIENĖ

7

Tuo tarpu ne prezidentūra nebėgo už akių mokyklų statybai, o tenkinosi prie užkampį kreivojančios gatvės rusų pastatytais carų prispaudo laikais Kauno gubernijos gubernatorių namais, žinoma rusiško pavidalo. Prezidentams buvo geras juose šiauras su vienu langu darbo kambarys...

Ar šiuo užkampišku, tariamu Mokytojo pažeminimu — paniekinimu Mokytojas neveja Dievą į medžius! — Norėdamas ką mušti pats savo surasta lazda arba gal ir kieno kito paskolinta. Ar ne krokodilo ašarėlės ir pats dargi po tiek metų verkšlenimas?

7. MOKYTOJAS VIENAS VEŽA KULTŪRINĮ VEŽIMĄ

„Kur reikėdavo vežti kultūrinis vežimas, buvo vežama ant mokytojo pečių. Juk tas darbas nepelningas. Jis tik mokytojams tinka. Buvo statomi dideli reikalavimai. Kai kada net spaudoje aprėkami už apsilėidimą“ (M.). (Žodis statomi šioje vietoje yra rusybė).

Ir čia tenka suprasti, jog Mokytojas

tiesioginio mokytojo darbo kultūrinis darbas nelaiko ir tuo mokytojo pašaukimą, profesiją nuvertina, nupigina. O laiko kultūrinis tik tą darbą, kurį iš šalies užverčia mokytoju ant pečių... Tada tas užvertėjas, jei ir daugiau kultūrinio darbo užverčia mokytojams, negu kitiems, padaro kaip reikiant. Ką prezidentas Kenedis sakęs apie savo krašto tarnautojus, tas tuo labiau tiko anuomet Lietuvos mokytojams: „Neklausime, ką mums valstybė duoda, bet klausime, ką mes valstybei duodame“.

Taigi, ką davėme? Gal ir tiesa, kad nepr. Lietuvos mokytojas be apmokamų pamokų turėdavo neišnešančio iš jo uždavinių rato ir neapmokamo darbo, paties pasiimto ar šv. Ministerijos paraginto. Pav. minėjimų, iškylių, stovyklų, dainų, kūno kultūros ir kitų švenčių ruošimo. Šalia mokyklos tekdavo, vėl paprašytam ar paragintam, padėti tolygiu ar panašiu darbu atitinkamoms organizacijoms. Bet ar tai yra mokytojo pažeminimas? Man rodos — išaukštinimas, kad be jo, vedančio jaunąją kartą sulig brandos atestatu, neapsinaima ne visuotiniame bendrasluoksnyje tautos kultūrinėje darbe. Ar ne žmogaus būtinai reikalingumas rodo didžiausią jo vertę?

Tačiau niekas, tur būt, nenorėtų išgirsti didesnės nesąmonės, nesakau melo, kad kultūrinį ne pelningą darbą, šalia savo programinio dirbdavo tik mokytojas,

kad „tas darbas tinka tik mokytojams“.

Tikdavo ir tiko kultūrinis nepelningas darbas ir ne mokytojams. Nekalbant apie Priešaušrio, Aušros, Varpo iki nepriklausomybės kultūrininkus (gal Mokytojas būtų geras juos atsiminti) ir apie nepriklausomos Lietuvos apskritą kultūrinimą, ar ne kultūrinis darbas rašytojų, spaudos darbininkų, knygų leidėjų, menininkų, muzikų, kompozitorių, chorvedžių, dainininkų, teatrų — teatrėlių vadovų, vaidintojų... Yra buvę nepriklausomoje Lietuvoje ir abiejų mūsų išgyventų okupacijų metais ir ne mokytojų atliktų kultūrinį darbų ne tik nepelningų, bet pinigų — aukso atžvilgiu nuostolingų. Už kitus ir neįmanoma kaip nors kitaip atlyginti, kaip tik „vykdymu jų idealo“ (J. J.).

Žinau, kad palyginimai nėra išperkami faktai, o tik vaizdūs paaiškinimai. Tegul Mokytojas nurodo iš seno įsigyvenusią valstybę, kurioje visų kultūrinis darbas pats iš savęs pelningas! Ar nebūna pati kultūra, jei taip pelninga suprastume, ir kultūrinis darbas kartais įjinkomas į „biznio“ vežimą? (Ak, atsiminiau, Lietuvoje sukurta Rusijos bolševikų rojuje!).

O apie tą aprėkimą, tai vėl ne tik vienus mokytojus spaudė aprėkdavo, jeigu aprėkdavo, bet būdavo recenzuojami, kritikuojami, vertinami visų kultūrininkų darbai. Juk yra net tam tyčia spaudos rašytos rūšis, vadinama kritika.

Mokytojų eilėse, šnekan apie juos, ar

gi nėra buvusių net savo tiesioginėse pareigose apsilėidusių! Ar jie visi yra buvę ir Mokytojui deramoje aukštumoje. Argi nėra buvusių vertų pakritikuoti! O jeigu tyčia paklaustume savo buvusį mokinį! !

Jeigu Mokytojas būtų laikęs ir dabar tebelaikytų laisva valia žmogaus kūriamą kultūrą didžiaja savo tautos vertybe ir jos kūrėjo aukščiausiuoju pažymiu, jis ir dabar neskelbtų apie nepr. Lietuvos mokytojus tokią juos žeminančią netiesą. Mokytojai patys nesiėmė kultūrinio darbo, o jį vežė už tai, kad kas nors užversdavo, lyg asilui našta, ant pečių, ir ne visada užversdavo, tik „kai reikėdavo“!

Tai kokio būta kėlusios gyventi ir kurti Lietuvos mokytojo! Lietuvos apgintos savanorių kareivėlių! !

Jei nepr. Lietuvos mokytojams niekas nebūtų tos naštos užvertęs, idomu, ką jie būtų darę? Ar jie nebūtų buvę savo tėvynėje tik samdiniai — žemųjų kategorijų?

8. NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJAI DIRBO KULTŪRINĮ DARBĄ NE IŠ PRIEVARTOS

Mano žiniomis, nemirksėdama tariau, kad didysis daugumas nepr. Lietuvos pradžios mokyklų ir gimnazijų mokytojų, jų tarpe ir aš, nesijautė prievarta vežę kultūrinį organizacinį darbą, o vežė jį, kas vežė, iš bendro tautos ir valstybės reikalo ir savos valios.

Kadangi visos mokyklos yra buvusios

tos pačios šv. Ministerijos žinioje, tai jose visose pagrindai ir bendrasis kelias vieno di. Galejo skirtis tik neesminėmis, ne būdingomis apraiškomis, iš kurių bendra išvada būtų neteisinga. Kaip būtų neteisinga ir atskirų mokytojų pustučius, beidėjinius, garsiai skambančius ratus susodinti visus mokytojus.

Nuo pradžios nepriklausomybės, atsimenu, keletas Marijampolės pradžios ir gimnazijos mokytojų vykdavo į priešrinkiminius mitingus kalbėtojai.

Tikybą dėstą kunigai ir šiaip ateitininkai, kurie norėjo, dirbo moksleivių ateitininkų sambūriuose. Mokytojai šaliai padėdavo šauliams mokiniams ir ne mokiniams. Mokytojai, pritaria skautams, dirbo skautuose. Aušrininkai šliejosi prie aušrininkų. Esu girdėjusi minint ir žiezirbininkus... Be šių organizacijų mokyklų ribose veikė religinių kuopelių — eucharistininkų, Marijos vaikelių, Sodalių... Jas visas globojo mokytojai... (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį „NAUJIENAS“

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS

Tel. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kasdien po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešiad. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. GR 6-2400
val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
sešiad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešiad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonas: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET.
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešia-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2680
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadia-
niams 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HB 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195

LIETUVIAI LENKIJOS PUSĖJE

34 kaimuose gyvena nuo 30 iki 50 nuošimčių lietuvių

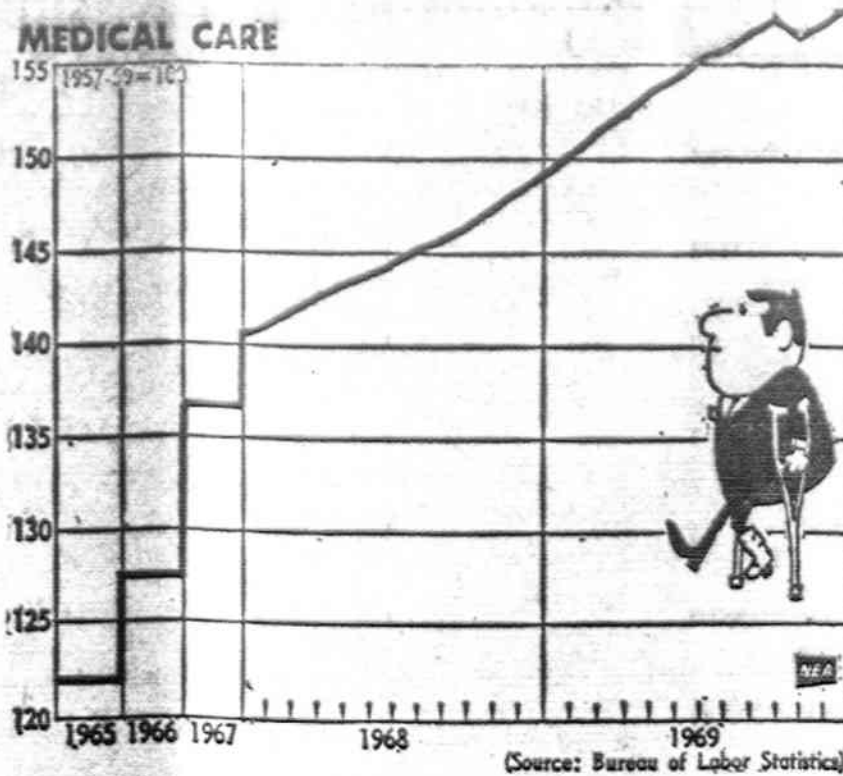
Algirdas Nevulis iš Vidugirių,
Seinų apskr., laiške "Lietuviškas
Zodis Lenkijoje" rašo:

Norėčiau šiek tiek parašyti
apie Lenkijos lietuvius, apie jų
gyvenimą, darbą, švietimą.
Manoma, jog Suvalkų ir Sei-
nų apskrityse gyvena 8-10 tūk-
stančių lietuvių. Seinų apskrity-
je yra 34 lietuviški kaimai, o
Suvalkų — 4. Dar du kaimai yra
Goldapės apskrityje, kurių 40-
50 proc. gyventojų — lietuviai.
Seinų ir Suvalkų apskrityse,
ypač prie Vyžainio, nemaža kai-
mų, kurių 30-40 proc. gyventojų
— lietuviai. Lenkijos gilumoje
gyvena 2-4 tūkstančiai mūsų
tautičiai.

Seinų apskrityje veikia 20 mo-
kyklų, kuriose dėstoma lietuvių
kalba. Punske — bendrojo lavi-
nimo licejus. Seinų licejuje lie-
tuvių kalba yra dėstoma tik kaip
dalykas. Šiais mokslo metais
lietuvių kalbos pamokas lanko
738 mokiniai. Lietuvių mokyto-

jų Seinų apskrityje taip pat ne-
maža — 54. Daugiausia nusipel-
nęs ir pasidarbavęs, steigiant
Punsko licejų ir visas apylinkėje
veikiančias lietuviškas mokyk-
las, bemaž visos dabartinės lie-
tuvių visuomeninės kultūros
draugijos Centro valdyba (LV-
KD-CK) lietuviškose aštuonme-
tėse mokyklose surengė konkur-
są. Buvo tikrinamos Lietuvos
istorijos, geografijos bei litera-
tūros žinios. Didžioji mokinių
dalis į daugumą klausimų atsakė
labai gerai. 42 geriausiems
konkurso dalyviams buvo su-
ręnta dviejų dienų ekskursi-
ja į Žalgirį. Kaip painformavo
draugijos sekretorius Eugenijus
Petruškevičius, gera ir girtina
iniciatyva bus tęsiama toliau.

Kultūrinė veikla kaimuose
mūsų krašte turi senas tradici-
jas. Dar prieš karą čia veikė
jaunimo draugijos, kurios rūpi-
nosi kultūrinėmis pramogomis.
Buvo rengiami "lošimai", šokių
ir dainų vakarai. Tėvų pradėtą
darbą tęsiame mes: šiuo metu
veikia 7 saviveikliniai ansam-
bliai. Žinoma, ne visi vienodo
lygio. Aktyvesni ansambliai yra
Valkiemyje, Dusnyčioje, Agur-
kiuose ir Vidugiriuose. Perna-
i aktyviausio ansamblio konkur-
są laimėjo Vidugirių kaimo sa-
viveiklininkų ansamblis "Rūta".
Tai vienas seniausių mūsų an-
samblų, įsikūręs prieš 15 metų.
Per tą laiką savo gretose yra iš-

Medicinos patarnavimų kainos kyla daug greičiau už kitas kainas.
Dėl to jau susirūpino kongresas ir vyriausybė. Gruodžio mėnesį me-
dicinos kainos vėl pakilo iki 158,1 tašky.

ugdęs nemažą gerų artistų, su
kuriais galima sėkmingai ruošti
ir sudėtingesnę repertuarą. Šie-
met, pavyzdžiui, buvome pastatę
A. Vienuolio dramatinę kroni-
ką "1831 metai". Ruošiant vai-
dinimą, dalyvavo didelė dalis LV-
KD CV rūpinasi išleisti kny-
gą, kurioje bus apžvelgta Suval-
kių krašto etnografija, LVKD is-
torija, švietimas ir kultūra, Len-
kijos lietuvių visuomeninė ir kul-
tūrinė veikla. Algirdas Nevulis

Nuo 1960 metų LVKD rūpes-
čiu leidžiamas lietuviškas laik-
raštis "Aušra". Iki šio laiko jau
išėjo penkiolika numerių. Nori-
ma, kad "Aušra" būtų periodi-
škai bent kas ketvirtis. Taip pat
LVKD CV rūpinasi išleisti kny-
gą, kurioje bus apžvelgta Suval-
kių krašto etnografija, LVKD is-
torija, švietimas ir kultūra, Len-
kijos lietuvių visuomeninė ir kul-
tūrinė veikla. Algirdas Nevulis

Nepamirština ir pavasarį įvy-
kusi tautinių mažumų meno sa-
viveiklos kolektyvų apžiūra Bal-
stogėje. Apžiūroje dalyvavo ru-
sų, baltarusių, ukrainiečių ir lie-
tuvių ansambliai. Na, ir du mū-
sų ansambliai laimėjo pirmas
vietas. Tai didelis pasiekimas
ir pagrįstas džiaugsmas.

Kasmet būna lietuviškų an-
samblų saskrydžiai Buriškių
kaime, prie Galadusės ežero. Čia
chorai bei šokių grupės išpildo
savo repertuarą. Saskrydžio
programa pajvairinama jumores-
komis. Kasmet rengiamos jaunimo
šventės, į kurias supla-
kia įvairaus amžiaus žmonės.
Vyksta sportiniai žaidimai, įvai-
rios varžybos, dainuojamos dai-
nos.

Kiekvienoj aštuonmetėj mo-
kykloj mokinių ansamblukas.

VALDAS ADAMKUS SVARBIOSE PAREIGOSE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

rikta, Gaila, kad Adamkus ne-
galėjo nominacijos į kongres-
manus priimti.

NAUJAUSIAS ADAMKAUS PASKYRIMAS

Dabar svarbiausia. Praeitą
savaitę F. W. P. C. A. komisio-
nierių D. D. Dominick su Vi-
daus departamento sekretoriaus
Hickel žinia paskyrė trijų as-
menų Special Task Force —
Valdą Adamkų, John Green ir
Philip Wisman, kuriems paves-
ta iki ateinančio balandžio 1
dienos paruošti vyriausybei re-
komendacijas, kaip paskirsty-
ti \$800,000,000, skiriamus iki
šių metų gruodžio 31 d. įvai-
rioms vandens teršimo kontro-
lės, tai yra vandens švarinimo
statyboms.

Šis paskyrimas reiškia, kad
ta 3 asmenų grupė per tą laiką
turės susitikti su visų 50 valsti-
jų vyriausiais administratori-
ais ir aptarti bei surasti bū-
dus racionaliausiai bei tin-
kamiausiai šių milijonų su-
mų sunaudojimui.

Taigi ir šių informacijų gavi-
mas buvo galimas šio naujo pa-
skyrimo dėka, kadangi inž.
Adamkus jau buvo savo naujo-
se pareigose pakėliui į Dallas,
Tex., sustodamas keletą valan-
dų savo Chicagoje.

Ar bežadate kada grįžti į
Chicago? — buvo paklaustas
p. Adamkus atsiveikinant.

— Šis iš Chicago pasitrauki-
mas yra tik laikinis, tiesą pasak-
ius pasirošiamasis. — viltin-
gai užtikrino Jungtinių Ameri-
kos Valstybių Vidaus Departa-
mento Federalinės Vandens Ter-
šimo Kontrolės Administracijos
komisionieriaus specialus asis-
tentas ir specialaus uždavinio
grupės (Special Task Force) na-
rys inž. Valdas Adamkus.

Viskas gera, kas gerai baigia-
si. Adamkaus pareigos WASH-
ingtono atskleidžia jo gabu-
mas plaučiausius horizontus
ir jį įgalina betarpiškai įsijungti
į prezidento Nixono admini-
straciją, o tai yra garbė ir pasi-
tenkinimas ne vien jam pačiam,
bet ir visai lietuvių visuomei.
J. Pr.

CANDID WEDDING PHOTOGRAPHER

Jei norite nuotraukomis įamžinti savo
vestuves ar kitas šeimos šventes, tai
kreipkitės į mūsų virš 30 metų paty-
rimą turinčią studiją. Darbą atlieka
patyrę fotografai. Meniška paruo-
siame vestuvinius albumus.

AL'S CANDID PHOTO'S

2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288

Call and ask for EDIE BURBULIS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikus, anke-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:		AMBULANCE PATARNAVI- MAS DIENA IR NAKTĮ
Chicago		
Lietuvių		
Laidotuvių		
Direktorių		
Asociacijų	TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE	

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

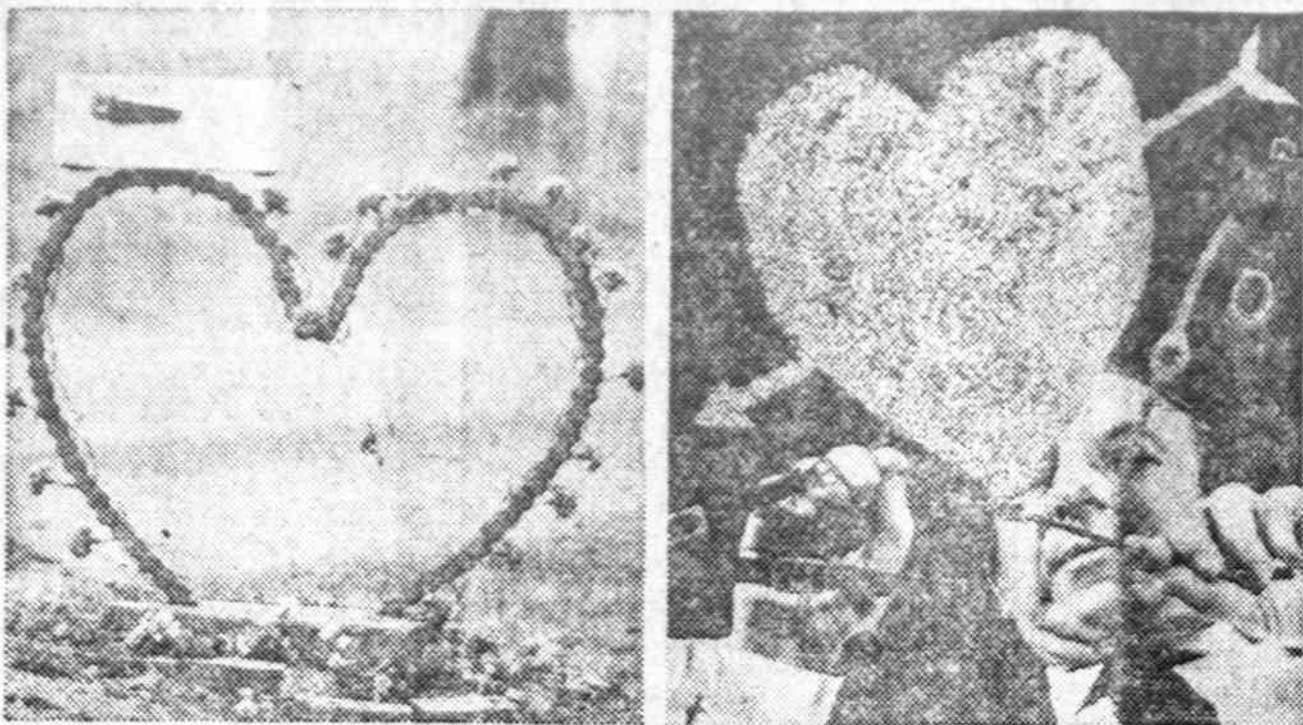
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

5 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, FEBRUARY 16, 1970

Valentino diena įprasta naudoti širdies pavidalo dėžes ir dekoracijas. Šiose nuotraukose parodytos įdomios širdys. Kairėje, viršuje metalinė širdis Scales Mound, Ill. laiko pašto dėžutė. Dešinėje auksakalys baigia 250,000 dol. vertės deimantinę širdį. Apačioje — saloje prie Stokholmo mėgsta lankytis jaunos porės, kurios išvykdomos paliečia iš akmenų išdėstytas širdis su savo inicialais.

Galima atsijauninti

Reikia tik į smegenis įpumpuoti oro

Seniems žmonėms dėl sklerozės dažnai įgauna pakitimų smegenų kraujo indeliai, kadangi smegenų celių nebegauna pakankamai deguonio. To rezultate pasireiškia įvairūs senatvės ženklai, dažniausiai atminties susilpnėjimas.

Viena medikų grupė New Yorko valstybinio universiteto medicinos mokykloje, Buffalo, N. Y., darė bandymus deguonio stoka papildyti pacientus palaikant tam tikroje uždaroje kameroje, kur padaugintu atmosferų spaudimu smegenų celių prisotina deguonimi. Tryliką virš 68

metų amžiaus asmenų per dvi savaites kasdien po 90 minučių buvo palaikomi spaudimo kameroje prie pusruties atmosferos spaudimo.

Po bandymo 24 valandoms praėjus, kai deguonio kiekis kraujyje vėl buvo pasidaręs normalus, kai kurie pacientai rodė dvasinį pagyvėjimą ir atminties pagerėjimą. Dar nenustatyta, kaip ilgai tas pagerėjimas truks, tačiau daktarai jau tikisi radę būdą, kaip seniams žmonėms padėti.

Petras Grakauskas ligoninėje

Petras Grakauskas, ilgametis 18-tos kolonijos gyventojas, (730 W. 17 St.) guli Mother Cabrini ligoninėje.

Paskutiniu metu Grakauskas pradėjo blogiau jaustis. Jis ilgiau pailsėdavo, bet nuovargis neišsėdavo. Nėra ko stebėtis, nes jis jau yra 83 metų amžiaus lietuvis. Jis turi savo namą, kurį visą laiką labai gerai prižiūri. Grakauskas padėdavo ir kaimynams aptaisyti namus, stogus ir šaligatvius.

Grakauskui liga įsimetė į koją. Dėl to teko ir ligoninėje eiti. Gydytojai patikrino jo sveikatą ir patarė skaudančią koją dalį nuplauti. Taip ir buvo padaryta.

Operacija skaitosi pavykusi ir Grakauskas taisosi. Dar nežinia, kada galės jį parvežti namo.

Beveik tuo pačiu metu vyresnei Grakauskos seseriai, Paulinai Marauskienei, Augustana ligoninėje teko daryti vidurių operaciją. Paulina yra vieneriais metais vyresnė už Petrą. Ji taip pat gyveno 18-toje apylinkėje, prie 19-tos ir S. Halsted Street.

Praeitais metais iš Lietuvos į svečius čia buvo atvažiavusi Petro ir Paulinos sesuo. Kurį laiką čia pasisėdėjo ir vėl išvažiavo.

Svarbu Marquette Parko namų savininkams

Šių metų vasario 20 d., 7:30 val. vak., parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave., įvyks Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos narių susirinkimas. Yra labai svarbių reikalų, liečiančių namų savininkus. Bus svarbių pranešimų ir naudingų žinių. Salė bus atidaryta 7:00 val. vak., susirinkimas prasidės punktualiai.

Prašome visus narius, norinčius sumokėti nario mokestį, ir tuos, kurie nori įstoti naujais nariais, atvykti 30 min. prieš susirinkimo pradžią. Paruošta tarnyba jūsų lauks.

1. Bus trumpai paminėta Vasario 16-toji — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena.
2. Specialus spalvotas filmas pavaizduos užteršto oro įtaką žmogaus sveikatai.
3. Nekilnojamo turto mokesčių sumažinimo patarimai ir atitinkamų blankų dalinimas.
4. Federalinės ir valstybės mokesčių blankų pildymo bendros informacijos ir atsakymai į klausimus.
5. Pinigų investavimas ir investavimas liečiančios naudingos žinios.
6. Aprašytas programos vykdytojų ir kalbėtojų laikas, susirinkusieji nebus išvarginti.
7. Narius ir svečius prašome gausiai dalyvauti. Atvykimu įrodysite, kad rūpinatės savo apylinkių nuosavybių problemomis.
8. Po susirinkimo bus vaišės ir kitos linksmybės.

Stasys Patlaba (Pr).

TRUMPAI

— Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago skyriaus 1970 metų val-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ATACO STEEL PRODUCTS

IN GRAFTON, WISCONSIN HAVE IMMEDIATE NEED OF

PUNCH PRESS OPERATORS,
ARC WELDERS, SPOT WELDERS

1-st and 2-nd shift openings. Liberal overtime and fringe benefits.

TOP WAGES AND PROFIT-SHARING PLAN.

These are permanent positions. We are now working 58 hours per week. APPLY IN PERSON FROM 8 A. M. TO 5 P. M.

1040 — 9th AVENUE

(414) 377-3000

GRAFTON, WISCONSIN

PORTERIS REIKALINGAS VYRAS LENGVAI NAMŲ APŽIURAI

1 dienos savaitėje, nuo 3:30 iki 11:30 val. po pietų.

Reikia pristatyti rekomendacijas ir praėti sveikatos patikrinimą. Susikalbėti angliskai. Tarpe priedu prie algos, mūsų tarnautojai gauna 20% nuolaidos nuo prekių ir gydymosi apdraudą.

Prašome kreiptis pasikalbėjimui į Personalinį Departmentą, 7-me aukšte, po 3 val. p. p.

CHAS. A. STEVENS & CO.

25 No. STATE STREET

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

40 AKRŲ MODERNI FARMA prie 54 greitkelio, netoli New London. JOE DISHNO, Rt. 3, NEW LONDON, WISC. Tel. 922-4965

MISCELLANEOUS FOR SALE Įvairūs Pardavimui

TAVERNA IR RESTORANAS su 4 modernių kambarių butu pietvakarių industrijos rajone. Pelninga vieta, parduodama dėl ligos.

Skambinti Tel. VI 7-9508 po 2 val. po pietų.

dybą sudaro: Viktoras Jautokas — pirmininkas. Vytautas Petrauskas ir Pijus A. Bielskus Jr. — vicepirmininkai. Jonas Martinukas — sekretorius ir Dionizas Varnaitis — iždininkas.

— Vytauto Didžiojo šaulių kuopa Chicagoje buvo surengusi Klaipėdos atvadavimo minėjimą ir rodė Lietuvos Veteranų Sąjungos "Ramovės" filmą, pavadintą "Iš dabarties į praeitį".

— L. Š. S-gos T. centro valdybos posėdis buvo š. m. vasario 8 d., Jaunimo Centre. Posėdyje aptarti L. Š. S-gos visuotinio suvažiavimo Detroito įvairūs reikalai. Buvo padaryta nemaža nutarimų. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventės progai L. Š. S-gos Centro Valdyba paskyrė Altui — \$25.00 ir Lietuvos žurnalui — \$5.00.

Londono ilgieji apsiaustai turi prie skverny pritaistytas grandinėles, kad moterims būtų lengviau lipi į autobusus, ar naviguoti per kitas kelyje pasitaikančias kliūtis.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠ NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

STRETCH YOUR DOLLARS

Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valan

kilimus ir baldus.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-3327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliniai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobi-

lių, gyvybės, svei-

katos ir biznio.

Patogios išsimokė-

jimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

TEL. REPUBLIC 7-1941

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos

visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

ŠIA VASARĄ TRYS

EKSKURSIJOS

Į LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31

Kiekviena kelionė tęsis 21 dieną. Vietų skaičius ribotas. Registravimasis

tuojau. Išrūpiname leidimą ilgą laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiam

dokumentus atsikviesti gimines ir Ameriką.

Kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKĄ

AMERICAN

TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9787-8

DRAUGUŽI NESVAJOK!

PRIE FORD CITY 5 1/2 kamb. 8 m. modernus mūras. Apie 40 pėdų sklypas. 1 1/2 auto garažas. \$22,900. LUXUS 4 BUTŲ MŪRAS, arti Maria High. Naujas gazu šildymas, aluminijaus langai, mūro garažas, platus sklypas. \$45,000.

10 KAMBARIŲ MORINIS. 2 vonios, 2 virtuvės, 2 mašinų mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Puošnūs priedai, gražesnis ir patogesnis už naujus namus. Arti visko. \$28,900.

PUKUS 2 AUKSTU MŪRAS. 6 ir 3 kamb. garažas. Arti mūso. \$19,900. VERTINGAS MŪRAS, naujas stogas, elektra ir garažas. Tais pat gazu šildymas. 4 nuomos pinigų pajamų. Marquette Parke. \$28,950.

PIGUS LOTAS dviem butam statyti. Marquette Parke

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME. PARDUODAME. MAI-

NOME įvairaus dydžio namus visur.

Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th Street

Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

TEL. CL 4-7450

GREIFAS IR TVARKINGAS VISOKIAUSIŲ NUO-

savibių pirkimas - pardavimas. Re to

šiole kontrole daromi ir lūdijami

vertimai, užpildomi pilietybės prašy-

mai, income tax ir įvairūs kitoki bla-

kal. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

BY OWNER — 5 1/2 room brick, 2 car

garage near 79 and Pulaski. Gas heat,

air conditioner, 3 bedrooms, full ba-

sement. Immediate possession.

\$31,000.

Call LU 5-9458

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus vi-

sy rūšių namo apšildymo pečius ir

air-conditioning į naujus ir senus na-

mus. Irengiu vandens boilerius ir

stogu rinas (gutters). Darbas atlie-

kamas greitai, sąžiningai ir garantuotai.

Askaištvėjimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir

užmiešiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-

kamuosius vamzdžius sutaisome arba

naujus įdiegame.

KAMINUS ISVALOME ir patalame.

Nudažome namus iš lauko ir atlie-

kame "tuckpointing" darbus. Esame

apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Išrašymas veltui, kreipkitės bet kada

SKAITYK LAISVĄ IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJENAS